Poštnina plačana v gotovini. II. izdaja. ____ krat, ____ p. Cena Din 1·—

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1·—, lanskoletne 2·—; mesečna naročnina Din 20·—, za tujino 30·—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 111 | Ljubljana, sobota, dne 16. maja 1931 | Leto II.

Sestanek dveh kraljev na Donavi
Dne 4. t. m. sta se sešla Nj. Vel. kralj Aleksander in kralj Karol na Donavi na ladji kralja Aleksandra.

Imenovanje namestnika zunanjega ministra

Beograd, 15. maja. AA. Z ukazom Ni. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta je postavljen za namestnika zunanjega ministra dr. Kosta Kumanudi, minister za gradnje.

Novi podban Drinske banovine

Beograd, 15. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve za pomočnika bana Drinske banovine v 3/I dr. Ibrahim Hadžiomerović, inšpektor ministrstva za notranje zadeve v I/4.

Gorkij zopet v Rusiji

Moskva, 15. maja. AA. Semkaj se je vrnil po dolgi odsotnosti pisatelj Maksim Gorkij, pozdravljen od ogromne množice.

Komunistični nemiri na Švedskem

Stockholm, 15. maja. AA. Med vojaštvom in stavkujočimi je prišlo blizu tovarne celuloze v Norlandu do krvavih spopadov. Poskus ravnateljstva, nadaljevati delo z delavoljnimi delavci, je povzročil prve spopade, ki jih policija ni mogla preprečiti. Zato je prišlo na pomoč vojaštvo, ki so ga napadil delavci s kamenjem. Takoj nato je stopila v akcijo konjenica, ki je metala na delavce plinske bombe. Ker tudi to ni pomagalo, so pričeli vojaki streljati v množico. Pri tem so ubili šest oseb in jih mnogo ranili. Stavkujoče so vodili komunisti. Čete so zasedle tovarno in mesto Adalen. Nemiri so se pa raztegnili na druge tovarne na deželi, ko so raznesli vesti o gornjih dogodkih. V bližnjem mestu Hudickswall so proglasili 20-urno splošno stavko. Vlada je odposlala v Norlandsko nadaljnje čete. V Haernoes, kjer so tudi izbruhnili nemiri, je odposlala vojne ladje,

Dogodki na Španskem

Madrid, 15. maja. AA. Vlada je izdala odlok, ki ž njim pooblašča finančnega ministra, da takoj zaseže vse zasebno premoženje bivšega španskega kralja Alfonza. Odlok navaja, da si je bivši kralj Alfonz pod prejšnjimi režimi nagrabil veliko premoženje in da si ga je na nezakonit način pomnožil.

Rim, 15. maja. AA. Poučeni krogi potrjujejo, da je sveta stolica pozvala svojega poslanika v Madridu, naj protestira proti razdejanju samostanov in cerkva in naj zahteva primerno odškodnino. Protest je bil tako sestavljen, da ne vključuje preloma odnošajev med sveto stolico in novo Špansko. Sveta stolica hoče počakati na izid parlamentarnih volitev in na sestavo nove vlade, preden zavzame končno stališče.

Pariz, 15. maja. AA. Havas poroča iz Madrida, da se je v Španiji vrnil mir. Mir vlada tudi v Sevilji in Lacoroni, kjer so duhovniki zapustili svoje hiše in odšli k zasebnikom.

Madrid, 15. maja. AA. Predsednik vlade Zamora je izjavil novinarjem, da so pri zadnjih neredih sodelovali desničarski elementi s komunisti.

Znižanje obrestne mere v Angliji

London, 15. maja. AA. Angleška narodna banka je znižala obrestno mero s 3 na 2 in pol odstotka. To je posledica znižanja obrestne mere v Newyorku na 1 in pol odstotka.

Pričetek ženevskih posvetovanj

Včeraj se je sestala evropska konferenca - Hendersonovo priznanje Briandu - Sestanki med državniki - Glasovi o italijanskem načrtu za evropsko carinsko premirje

Ženeva, 15. maja. AA. Po včerajšnjih razgovorih med načelniki delegacij se je sestala danes ob 11. uri evropska konferenca na prvo sejo. Predsedoval je francoski zunanji minister Briand, ki je prispel komaj pred par urami v Ženevo. Seja je bila tajna in le formalnega značaja. Razpravljala je o poročilu odbora za organizacijo in o povabilu prostemu mestu Gdansk, naj se udeleži gospodarskih razprav evropske konference. **Pred sejo se je vršil daljši razgovor med nemškim zunanjim ministrom Curtiusom in francoskim zunanjim ministrom Briandom.** Pozneje sta se sestala Grandi in Curtius. Pred sejo evropske konference se je zbralo v hodnikih in v predsobah do 400 žurnalistov in diplomatov, ki so v skupinah živahno razpravljali o vprašanju, kako dolgo namerava Briand ostati v Ženevi. Konferenca bo pričela zborovati pravzaprav šele v soboto popoldne. Otvorila bo razpravo o evropski gospodarski krizi. Ruska delegacija prispe v Ženevo šele nocoj.

Ženeva, 15. maja. d. Francoski zunanji minister Briand je v pismeno izdelanem nagovoru podal pregled o dosedanjem delu evropskega odbora. Poudarjal je, da so sedanja gospodarska vprašanja vzrok nesloge in važna naloga odbora je, da se ta vzrok odstrani. Odbor mora rešiti težko nalogo, ker se mora po predlogu dr. Curtiusa baviti s carinskimi odnošaji v Evropi. Pri rešitvi tega vprašanja bo treba upoštevati skupne interese, da se more izdelati delo solidarnosti in splošne blaginje.

Za Briandom je govoril angleški zunanji minister Henderson, ki je izrazil zadovoljstvo, da je Briand prišel zopet na ženevsko zasedanje. Briand je odgovoril, da sta Društvo narodov in evropski odbor ustanovi miru, ki jih je treba staviti nad vse notranje-politične pomisleke. Po Briandovem govoru je švicarski zvezni svetnik Motta podal poročilo o organizatoričnih vprašanjih evropskega odbora. Prihodnja seja, ki se bo otvorila v navzočnosti ruskih, turških in islandskih zastopnikov, se bo vršila jutri.

Ženeva, 15. maja. Na današnji seji evropske komisije je imel angleški zunanji minister Henderson na splošno presenečenje govor, v katerem je izrekel svoje veliko veselje nad svidenjem z Briandom in nadaljeval, da se sicer noče vmešavati v notranje zadeve tuje države, da pa mora izjaviti pred vsem svetom, da ni Briand samo velik francoski politik, temveč tudi mednarodni državnik, ki splošno uživa zaupanje vseh članov komisije. Končal je svoj govor z izjavo, da je Briand veliki mož Društva narodov.

Briand se je v svojem odgovoru zahvalil Hendersonu za njegova izvajanja in dejal, da mu je delo v Ženevi bolj pri srcu kot vsi incidenti in da bo, če bodo imeli člani komisije toliko zaupanja v njega kakor njegov prijatelj Henderson, pripravljen nadalje sodelovati v tej komisiji.

Ženeva, 15. maja. AA. O priliki včerajšnjega sestanka med Hendersonom in Grandijem je bilo govora o avstrijsko-nemški carinski uniji. Grandi je razen tega razložil Hendersonu glavno vsebino gospodarskega sporazuma Italije z Avstrijo in Madjarsko. Dalje je bilo govora o svetovni konferenci za razorožitev.

Ženeva, 15. maja. r. Italijanski zunanji minister Grandi razvija živahno delovanje. Po razgovorih z angleškim zunanjim ministrom Hendersonom in avstrijskim kancelarjem Schobrom je Grandi zbral italijanske novinarje, katerim je podal važne izjave o novem načrtu, ki ga namerava Italija predložiti v nekaj dnevih interesiranim državam. **Načrt predvideva evropsko carinsko premirje, ki naj prepreči nadaljnje zvišanje carin in odpoved sedanjih trgovinskih pogodb.** Grandi je dejal, da bi bilo najboljše, ako bi se to vprašanje rešilo s pogajanji med posameznimi državami ali skupinami držav in ne na splošni konferenci. Nadaljeval je, da uživa njegov načrt popolno podporo angleškega zunanjega ministra Hendersona in končal, **da bo Italija podpirala Hendersonovo kandidaturo za predsedniško mesto razorožitvene konference.** Izjava Grandija je zbudila v tukajšnjih krogih veliko zanimanje. Razširila se je tudi vest, da bo češkoslovaški zunanji minister Beneš predlagal nevtralizacijo Avstrije po švicarskem vzorcu.

Ženeva, 15. maja. d. V italijanskih krogih trde, da sta Italija in Nemčija soglasnega naziranja o skupnem nastopanju v vseh gospodarskih vprašanjih. Tudi se zdi, da to soglasje podpirajo Avstrija, Madjarska, Turčija in sovjetska Rusija. Tako se lahko že vidijo obrisi močnega bloka v gospodarskih odnošajih. V nemških krogih so zelo rezervirani. Jutri bo sovjetski delegat Litvinov pojasnil stališče svoje države do evropskih gospodarskih vprašanj. O vprašanju carinske zveze se v evropskem odboru pred torkom baje ne bo razpravljalo. Vprašanje pa je, ali bo Briand v torek še v Ženevi. Baje se je izrazil, da ostane samo nekaj dni v Ženevi in da je to njegovo stališče neomajno.

Ženeva, 15. maja. d. Danes je bila prva seja kontrolnega odbora, ki je obravnavala vprašanje, ali bi avstrijsko-nemška carinska zveza kaj vplivala na jamstvo, za katero so založeni avstrijski carinski dohodki. Odbor je ugotovil, da se njegova pristojnost omejuje na to vprašanje. Načrt carinske zveze pa bi mogel odbor šele tedaj proučiti, če bi imel pred seboj že kak konkreten projekt. Razprava kontrolnega odbora se je popoldne nadaljevala. Predmet razprave je bil predlog avstrijske vlade, da odbor pristane na izdajo zakladnih bonov v višini 150 milijonov šilingov.

Predsednik vlade o pomenu stabilizacije dinarja

Govor generala Živkoviča zastopnikom trgovinskih zbornic - Gospodarska akcija vlade je dobila s posojilom polno priznanje

Beograd, 15. maja. r. Včeraj ob 10·15 dopoldne je predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve armijski general Peter Živković sprejel guvernerje Narodne banke Ignjata Bajlonija in viceguverneja grofa Miroslava Kulmerja, ki sta se zahvalila predsedniku vlade Živkoviću in kraljevski vladi za zgodovinski akt stabilizacijskega posojila in stabilizacije dinarja. Nato je sprejel predsednik vlade veliko deputacijo beograjskih gospodarskih krogov in to: Ignjata Bajlonija kot predsednika Industrijske zbornice, Vladimirja Ilića, prvega podpredsednika, in Draga Miličevića, tajnika iste zbornice, dalje trgovca Miljutina Stanojevića, predsednika beograjske Trgovske zbornice, prvega podpredsednika iste zbornice Mihajla Djurića, drugega podpredsednika Vojislava Petkovića ter tajnika Svetislava Miljutinovića, Alberta Sirtha, predsednika Obrtne zbornice v Beogradu, podpredsednika iste zbornice Josipa Firda in člana upravnega odbora Trifuna Jovanovića s tajnikom Rankom Desničem.

V imenu predstavnikov vseh gospodarskih zbornic v Beogradu je pozdravil predsednika vlade generala Petra Živkovića predsednik trgovske zbornice Miljutin Stanojević, ki je izjavil v svojem govoru, da se mora vsak pošten državljan stabilizacijskega posojila radovati, ter izrekel vladi hvaležnost za ta čin, ki bo od velike koristi za gospodarski napredek Jugoslavije.

Predsednik kraljevske vlade general Peter Živković se je zahvalil deputaciji s temi-le besedami:

»Meni je zelo drago, da se ravno v vrstah gospodarstvenikov pravilno razume posojilo in njegovi pogoji. Kraljevska vlada bo, zavedajoč se svojih nalog, nadaljevala izvajanje programa gospodarske konsolidacije. V nizu tozadevnih ukrepov je potrebna tudi stabilizacija dinarja. Kraljevska vlada je od prvega dne dalje naglašala, da bo izvedla stabilizacijo na višini, ki odgovarja stvarni vrednosti dinarja od l. 1925., da ne bi nastala motenja v našem gospodarskem življenju. S posojilom dobi Narodna banka sredstva za zlato podlago dinarja in se ji omogoči, da dinar drži na tej višini. Ostali del posojila se bo uporabil za javna dela v državi. Zaupanje, ki ga je pokazal inozemski denarni trg, potrjuje ponovno, da so metode dela kraljevske vlade dobre in da je gospodarska akcija naše vlade dosegla priznanje. S stabilizacijo dinarja so odprta vrata inozemskemu kapitalu, da pride z zaupanjem v našo državo. Naša naloga je, da s svojim delom pomoremo, da se gospodarski napredek naše državee še poveča. Vi gospodarstveniki ste s svojim delom v inozemstvu in doma mnogo doprinesli, da se dvigne kredit naše države, ker ste s svojo marljivostjo v najtežjih prilikah pokazali zaupanje v delo kraljevske vlade, ki ga vi gospodarstveniki znate najbolje ceniti. Zahvaljujem se vam za zaupanje in vas prosim, da svoje sile uporabljate tudi v bodoče za napredek delavnosti.«

Krvavi nemiri v Egiptu

Številni spopadi med izgredniki in policijo — Mnogo mrtvih in ranjenih — Položaj zelo resen

Kairo, 15. maja. AA. 4.000 stavkujočih železniških delavcev je manifestiralo včeraj po kairskih ulicah in napadlo neko policijsko postajo. Policija je bila primorana rabiti orožje in je s streljanjem odgovorila na napade stavkujočih. En manifestant je bil ubit, 25 pa ranjenih.

Kairo, 15. maja. AA. Včeraj popoldne so v četrti Bulak stavkujoči delavci zažgali tramvaje in avtobuse. Polciija je streljala. **Veliko število manifestantov je mrtvih.** — Med njimi ena ženska. Neredi so se pojavili tudi po drugih kairskih četrtih. Nastale so borbe s četami, katere so napadli stavkujoči s kamenjem. Stavkujoči so napadli čete, ki čuvajo železniške delavnice. Obstoji bojazen, da nameravana vojaška okupacija železniških delavnic ne poslabša stanja. **Po uradnih poročilih je bilo v toku včerajšnjih in današnjih neredov 10 mrtvih in 86 ranjenih.**

Kairo, 15. maja. AA. Vojaštvo in policija sta streljali na 3000 stavkujočih železničarjev, ki so demonstrirali po mestnih ulicah. Pri tem je bilo ubitih 20 in ranjenih 200 oseb. Množica je ranila tri Angleže.

Kairo, 15. maja. AA. Politični položaj v Egiptu je zelo resen.

Volitve, ki so se vršile po novi ustavi iz leta 1930, so liberalci in vafdisti bojkotirali. Tudi iz pokrajinskih mest poročajo o krvavih nemirih. V Benisuefu so bile v spopadu med vojaštvom in demonstranti ubite 4 osebe in ranjenih veliko ljudi.

Povratek poljskega poslanika

Beograd, 15. maja. l. Davi se je vrnil iz Zagreba v Beograd poljski poslanik na našem dvoru g. Babinski.

Hud potres v Perziji

Teheran, 15. maja. AA. V Taebrisu, ki je drugo največje mesto Perzije, je bil včeraj hud potres. Materijalna škoda je ogromna. Podrobnih poročil še ni.

Stabilizacijsko posojilo odobreno in uveljavljeno

Beograd, 15. maja. l. Včeraj je bil v »Službenih novinah« objavljen in je stopil z obvezno močjo v veljavo zakon o odobritve 7%-nega mednarodnega stabilizacijskega posojila v zlatu iz l. 1931. S tem zakonom je odobrena pogodba o mednarodnem stabilizacijskem posojilu, ki je bila sklenjena 8. maja t. l. v Parizu. Stabilizacijsko posojilo predstavlja za našo državo direktno obvezo. Služba tega posojila pa bo zajamčena s čistimi dohodki samostojne monopolne uprave kraljevine Jugoslavije.

Za to posojilo se izda 1,025.000 obveznic po 1000 francoskih frankov oz. ustreznih vrednosti tuje valute. Obveznice se glase samo na donosilca. Pogodba dovoljuje, da se izdajo tudi obveznice po 5000, 10.000 in 25.000 francoskih frankov. Končnoveljavno besedilo obveznic bo določil francoski finančni agent v sporazumu z našim finančnim ministrom. Razni napisi na obveznicah bodo v francoskem in v jugoslovanskem jeziku, vendar bo v slučaju spora odločilno samo francosko besedilo. — Pri podpisovanju posojila se izdado začasne obveznice, ki se bodo zamenjale za končnoveljavne najdalje do 1. junija 1932. — Obresti na obveznice se bodo izplačevale donosilcem kuponov. Obrestovale se bodo obveznice od 1. junija 1931. dalje in sicer po 7%. Obresti bodo dospevale dvakrat na leto: dne 1. junija in 1. decembra vsakega leta. Prvi kupon se izplača 1. decembra 1931, zadnji pa 1. junija 1971. Posojilo bo amortizirano v 40 letih, računajoč od 1. junija 1931. Amortiziralo se bo ali po pariteti z vsakoletnim žrebanjem ali pa z odkupom na borzi po tečaju pod pariteto, vpoštevajoč pri tem dotlej dospele obresti po kuponih. V ta namen je vlada po pogojih člena 7 pogodbe določila do popolnega izplačila posojila stalno anuiteto v znesku 7·5914% od skupnega začetnega posojila. V tem znesku anuitete je obsežena vsakoletna amortizacija posojila samega kakor tudi polletno plačevanje obresti za obveznice, ki bodo v obtoku. Žrebanje obveznic se bo vršilo po amortizacijskem načrtu, ki bo natisnjen na obveznicah, vsako leto 1. aprila; izžrebane obveznice pa se bodo izplačevale naslednjega 1. junija. Prav tako izplačilo obveznic bo 1. junija 1931, zadnje pa 1. junija 1971. Izžrebale se bodo serije po 25 številk. Vlada ima vsak čas pravico, da po svojem preudarku tudi prej amortizira posojilo z nakupom obveznic na borzi pod pariteto. Prvo žrebanje dne 1. aprila 1932. bo veljalo tudi za začasne obveznice, med tem ko se bodo kesnejša žrebanja nanašala samo na definitivne obveznice.

Kupon, ki se ne predloži v izplačilo v petih letih od dne, ko dospe, zastara v korist države. Amortizirane obveznice pa bodo zastarevale v tridesetih letih od roka za izplačilo.

Banka pariške unije (»Banque de l'union parisienne«) je imenovana nepreklicno za finančnega agenta za izvršitev tega posojila v vsem času, dokler ne bo plačano. Banka sama si pa pridržuje pravico, da po prejšnji 90-dnevni odpovedi poda ostavko na to svojo funkcijo.

15 dni po podpisu te pogodbe otvori vlada pri »Narodni banki« poseben račun, na katerega bo samostojna uprava državnih monopolov vsakega 1. v mesecu vplačevala dvanajstino določene stalne anuitete. Prvo vplačilo se izvrši 1. junija 1931.

Kuponi se bodo izplačevali brez vsakršnega odbitka kakršnegakoli sedanjega ali bodočega državnega, banovinskega, občinskega ali kakega drugega davka. Ko se porabi vsa kuponska pola, se izda nova.

Posojilo je zajamčeno s čistimi dohodki monopolov kraljevine Jugoslavije; seveda pa ostanejo neokrnjene prej pridobljene zastavne pravice v korist prejšnjih posojil, ki so bila najeta z javnim podpisovanjem ali pri privatnih skupinah, katere so pravilno dobile zastavne pravice na dohodke jugoslovanskih monopolov.

Delegat francoskih imetnikov srbskih obveznic starih posojil, ki je član upravnega odbora državnih monopolov, postane sedaj tudi zastopnik imetnikov obveznic sedanjega stabilizacijskega posojila.

Presežek dohodkov državnih monopolov bo zadosten za pokritje anuitet tega posojila. Vsa posojilna služba bo zagotovljena s splošnimi dohodki državnega proračuna. Vlada mora skrbeti, da posojilna služba ne bo prekinjena in da se ne bo zakesnjevala.

Pogodba nato določa, da je za spore pristojno stalno mednarodno sodišče v Haagu.

Zakon obsega v 2. točki še pogodbo o prevzemu posojila. Po tej pogodbi odstopa naša vlada vse posojilo določenim bančnim zavodom po tečaju 82%, računajoč obresti od 1. junija 1931. Druga pogodbena stranka pa se zaveže, da posojilo prevzame in da razpiše javno podpisovanje posojila po tečaju 87·5%, pri čemer gre eventuelni višji emisijski tečaj v korist države. Nato je še določeno, katere banke prevzamejo to posojilo in koliko pride na vsako. Samo »Banque de l'Union parisienne«, ki stoji na čelu francoske skupine bančnih zavodov, prevzame 675 milijonov frankov.

Beograd, 15. maja. l. Včeraj je bil v »Službenih novinah« objavljen »Zakon o denarju kraljevine Jugoslavije, po katerem se bo od mednarodnega stabilizacijskega posojila za stabilizacijo vporabilo 1.400,000.000 zlatih dinarjev.

Enciklika »Quadragesimo anno«

Rim, 15. maja. d. Glede na štiridesetletni spominski dan, odkar je papež Leon XIII. izdal znamenito encikliko »Rerum novarum«, je papež Pij XI. danes izdal novo encikliko, ki se po uvodnih besedah imenuje »Quadragesimo anno«. Papež se v encikliki bavi z razmerjem med kapitalom in delom in postavlja kot cilj razproletarizacijo delavcev. Ta cilj je ob sedanjih razmerah dosegljiv le, če se mezde pravično in ustrezno odmerijo. Papež obsoja nezmerno kopičenje gospodarske moči in resnične svetovne moči v rokah majhnega števila ljudi, ker se to kopičenje pretvarja v brezobzirno samovoljno vladanje. O socializmu pravi papež, da je njegov temelj tako pojmovanje družbe, ki je popolnoma nasprotno pravemu pojmovanju človeške družbe, tako da je vsako načelno zedinjenje s socializmom vedno in ob vsaki okolnosti izključeno.

Po versailleskem glasovanju

Briand je bil podal ostavko na svoje mesto, a jo je potem preklical

Versailles, 15. maja. r. O priliki predaje zapisnika o volitvi novega predsednika republike, je pozdravil ministrski predsednik Laval novega predsednika Doumerja z govorom, v katerem je rekel: Vem, da boste zvest čuvar naše ustave in da vam bodo vaša izkustva olajšala vlogo sodnika. — Ob začetku sedemletne dobe vašega predsedništva vam iz vsega srca želim, da bi vaša izvolitev bila za notranjo in zunanjo politiko jamstvo miru in sreče.

Pariz, 14. maja. r. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je Briand podal formalno ostavko kot zunanji minister. Kabinet ga je soglasno naprosil, naj svojo odločitev izpremeni z ozirom na veliko važnost sedanjega zasedanja Sveta Društva narodov. **Briand je nato svojo demisijo preklical, ne da bi se s tem vezal za v bodoče, in pristal, da bo vodil francosko delegacijo v Ženevo.**

Pariz, 15. maja. (d) V dobro poučenih krogih splošno pričakujejo, da bo Briand takoj po povratku iz Ženeve končnoveljavno odstopil kot zunanji minister. Zunanje ministrstvo bo začasno prevzel sam ministrski predsednik Laval, tehnično pa bo izvrševal zunanje,politične posle državni podtajnik Poncet. Kdo bo Briandov naslednik, se bo odločilo še le, ko nastopi svoje mesto novo izvoljeni predsednik francoske republike, to je 13. junija. Po starem običaju bo takrat vsa vlada odstopila, pa se bo pri tej priliki lahko izvršila potrebna sprememba v vladi.

Petnajsti dan beograjskega procesa

Govor državnega tožilca

Beograd, 15. maja. l. 15. dan procesa proti teroristom se je pričel z govorom državnega tožilca dr. Gjadrova, ki je pričel svoja izvajanja tako-le:

Visoko sodišče! Kakor je bilo v procesu proti Ivanu Bernardiću in ostalim dognano, da so krivci podpirali delo emigrantov Košutića in Krnjevića, tako je bilo v tem procesu dognano, da so krivci delovali po navodilih Pavelića in Perčeca, da so služili tujcem, da so z zločinsko zlobo gledali na napredek velike in močne Jugoslavije, da so zavedli nekaj ljudi, da so druge omamili z denarjem, ki so jim ga dajali sovražniki Slovanov. Zapeljali so nekaj sinov Djakova, tega mesta velikega jugoslovanskega škofa Strossmayerja. In ti ljudje so prenašali orožje in razstrelivo v našo državo, da bi ž njim rušili objekte, ubijali ljudi svoje krvi in svojega jezika.

Center propagande proti naši državi je bil Dunaj. V Madjarski pa so se vežbali v ravnanju z orožjem. Na Dunaju skušajo plačanci natvesti javnosti izmišljene bajke, na Dunaju izdajajo ilegalne letake in vso to propagando vodita Pavelić in Perčec, ta izrodka, ki zahtevata od starih sovražnikov našega naroda, da jima pomagajo pri njuni izdajalski akciji z razstrelivom in denarjem. Ta dva propagirata zločin in teror. Ta dva sta organizirala grupo teroristov. O tem smo na tem procesu dobili zadostne dokaze, o tem nam je dala jasno sliko Tilmanova izpoved. Da je obstojala skupina teroristov očividno dokazujejo tudi ilegalni letaki Načrt te akcije so zasnovali izdajalci, ki živijo na Dunaju, madjarske oblasti pa so jim pomagale pri njegovi ostvaritvi. Dokaz, da so se teroristi vežbali v orožju in v rabi razstreliva na Madjarskem, kjer jih je moral poučevati vsekakor častnik, pa je razstrelivo samo, ki so ga našli pri njih, ker je madjarskega izvora. Otem pričajo tudi napisi na zavojih, sestava in tip municije in razstreliva.«

Za tem je državni tožilec obsežno dokazoval sodelovanje imenovanih obtožencev pri atentatu na vlak in je zaključil:

»Gospodje sodniki! Mislim, da sem docela obrazložil tožbo in to le na osnovi dejanj in dokazov. Obtoženci so zagrešili težka dejanja proti državi. Milost v prejšnjih procesih proti teroristom ni imela svojega pravega efekta. Milost vas ne sme voditi v sodbi o tem procesu, v katerem obtoženci niso dali niti enega znaka, da obžalujejo, da so rušili to državo. Postavljeni so bili pred sodišče za zaščito države, one države, v kateri bi moral vsak delovati za njeno konsolidacijo, za njen dober glas, ker je to njegova nacionalna država. Ta zaščita naj bo dolžnost vseh nas in vseh državljanov sploh! Zaključujoč svoj govor, predlagam, da se obtoženci proglasijo krive in da se vsakemu odmeri kazen po stopnji njegove krivde.«

Ko je državni tožilec dr. Djarov zaključil svoj govor, je predsednik odredil odmor, nato sta govorila branilca odvetnik Kardžić, ki brani obtoženca Carevića, in odvetnik Hefer, ki brani Devčića in Mikića. Nato se je današnja razprava zaključila. Proces se bo jutri nadaljeval.

Imenovanja v vojski in mornarici

Beograd, 15. maja. l. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bli postavljeni: za nižjega vojno-tehničnega uradnika 4. razr. pri mornarici Čvar Andrej, za pomočnike poveljnikov polkovniki: Rakusa Metod pri 37., Potočnik Karel pri 52., Košak Krešimir pa pri 56. pešpolku Karola II., kralja Romunije; za šefa splošnega odseka topničarske inspekcije polkovnik Jane r-dinand, za vršilca dolžnosti poveljnika 2. divizije 11. artiljerijskega polka artiljerijski kapetan I. razr. Krener Franjo, za vršilca dolžnosti načelnika štaba pri komandi dravske divizijske oblasti podpolkovnik za generalštabne posle Sokolović Jovan, za poveljnika 6. pododseka obmejne trupe major Demšar Luka, za poveljnika mariborskega vojnega okrožja polkovnik Petrinčić Anton, za poveljnika ljubljanskega vojnega okrožja pa polkovnik Iskrić Jovan.

Imenovanja v zdravniški službi

Beograd, 15. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za socijalno politiko in narodno zdravje ter s soglasjem predsednika ministrskega sveta so postavljeni dosedanji šefi oddelkov v dosedanjih banovinskih bolnicah za šefe oddelkov, in sicer:

V državni bolnici za duševne bolezni v Ljubljani - Studenec v 3. skupini dr. Fr. Goestl, dr. Štefan Divjak, v državni bolnici v Ljubljani, oddelek za notranje bolezni v 3. skupini dr. Ivan Jenko, v oddelku za živčne bolezni v 3. skupini dr. Ivan Robič, v kirurškem oddelku v 4. skupini dr. Franc Derganc, v oddelku za bolezni grla, nosu in ušes v 4. skupini dr. Josip Pogačnik, v oddelku za očesne bolezni v 4. skupini dr. Leopold Ješe, za šefa lekarne v 5. sk. magister Ciril Gartuš.

Za primarne zdravnike v istj državni bolnici v 6. skupini dr. Robert Blumauer, v 7. skupini dr. Sibin Praprotnik, dozdaj asistenta v banovinski bolnici.

Za ekonome državnih bolnic dosedanji ekonom banovinske bolnice na Studencu v 5. skupini Vinko Logar, v Ljubljani pa Josip Sarabon, za ekonomskega uradnika v Ljubljani v 6. skupini Franjo Petrovec.

Beograd, 15. maja. AA. S sklepom ministra za socijalno politiko in narodno zdravje so postavljeni za sekundarne zdravnike v 1/9 dosedanji sekundarni zdravniki banovinske bolnice v Ljubljani in to v državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani dr. Makso ePteve, v državni bolnici v Ljubljani dr. Oto Bajc in dr. R. Grosman, v državni bolnici za ženske bolezni dr. Ivan Marinčič, v državni bolnici v Ljubljani dr. R. Perhan in dr. Vladimir Kaželj, v bolnici za duševne bolezni na Studencu dr. Fr. Pestotnik, v bolnici za ženske bolezni v Ljubljani dr. Vladimir Premru, v državni bolnici v Ljubljani dr. Slavko Rakovec, dr. Josip Petrič in dr. Elizabeta Groselman, v bolnici za duševne bolezni na Studencu dr. Andrej Svelk, v državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani dr. Franc Puc in dr. Pavel Lunaček. (Prenos imen telefonski).

Zaslišanje glavnega obtoženca v zagrebškem procesu

Zagreb, 15. maja. l. Danes je bil zaslišan obtoženec **Marko Hranilović**. Po obtožnici je osnoval teroristično grupo hrvatske pravaške delavske omladine, bil je v zvezi s Perčecom, sestajal se je z njim na Reki, Dunaju in Budimpešti, sodeloval je pri umoru Tonija Schlegla, sodeloval je tudi pri atentatu na orožniško garnizijo, ubil je detektiva Trenskega, ranil stražnika Blagojevića, od Perčeca je prejemal orožje, municijo in razstrelivo, s čimer je zalagal omladince. Na predsednikovo vprašanje je dejal, da ni kriv.

Obširno je govoril o svojem življenju. Hotel je študirati na tehnični šoli, a ga niso sprejeli, zato se je posvetil elektrotehničnemu obrtu. Podrobno je govoril o svojem delu pred 6. januarjem v pravaški delavski omladini, ki so jo organizirali on, Babić in Soldin. Na vprašanje, kakšen opravek je imel v organizaciji »Javor«, je obtoženec odgovoril, da je stranka »Javorju« naročila, naj nadzira delo organizacije, naj omladincem predava in naj daje navodil. Obtoženec znika, da bi bil osnoval teroristično organizacije. V inozemstvu ni bil nikdar, razen takrat, ko je bil na madjarski meji, pa še pravzaprav ne ve, če je bil sploh preko meje. Takrat je nesel bratu obleko in nekaj knjig. Odšel je v Ferdinandovac, kjer ga je pričakoval neki človek, ki ga je peljal skozi gozd do meje. Vrnil se je, kakor je prišel. Obtoženec je danes preklical tudi svoje izjave pred preiskovalnim sodnikom Hanušem, po katerih je bil na Reki pri Perčecu, na Dunaju in v Budimpešti. Preiskovalnemu sodniku je povedal vse to le zaradi tega, ker je menil, da teh njegovih izjav ne bodo sprejeli kot končnoveljavnih. Leta 1928. je bil na Sušaku. 30. oktobra l. l. je bil v nekem bufetu v Zagrebu, kamor ga je pozval Pospišil. Pospišil ga je prosil, da mu posodi 100 Din, v zastavo pa mu je ponudil revolver. Stopil je domov, da bi prinesel denar, tedaj pa ga je pograbil detektiv Trenski za prsi. Tisti hip so pričeli padati streli, detektiv ga je spustil in on je začel bežati. On sam ni streljal, Trenskega tudi ni mogel zadeti prvi strel, ker ga je on kril s svojim telesom.

Tedaj je predsednik Hraniloviću pokazal pisma, ki so jih našli pri njegovi sestri. A obtoženec ni hotel priznati, da so njegova. Predsednik mu je pokazal tudi pesem v Perčecevo slavo. A obtoženec je dejal, da mu jo je narekoval nek prijatelj. Končno je preklical tudi vse izjave, ki jih je dal na policiji. Ob 13. uri je predsednik zaključil današnjo razpravo in jo odgodil na jutri.

Žrebanje srečk drž. loterije

Beograd, 15. maja. l. Pri današnjem žrebanju srečk V. razreda 21. kola državne razredne loterije so bile izžrebane srečke št. 20416, ki je dobila nagrado 10.000 Din, št. 9709, ki je dobila nagrado 20.000 Din, št. 47.693, ki je dobila nagrado 30.000 Din, št. 77.401, ki je dobila nagrado 400.000 Din.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 15. maja (d). Gorko vreme bo še trajalo naprej, v mnogih krajih nevihte.

Seja magistratnega gremija

Nova tarifa na cestni železnici. — Cene od 1 do 4 Din. — Številna stavbna in uporabna dovoljenja.

Ljubljana, 15. maja.

Popoldne se je vršila seja magistratnega gremija, ki je rešila celo vrsto važnih zadev.

Poročilo obrtnega odseka

Trije fijakarji so prosili, da bi se jim poleg fijakarske koncesije podelila še koncesija za avto. Prošnja je bila odklonjena.

Maloželezniška družba je predlagala glede na razširjenje cestne železnice novo tarifo. Določilo se je 15 pasov. Nova tarifa predvideva cene od 1 do 4 Din glede na dolžino proge. O predlogu bo sklepal občinski svet. Predlog se mu priporoča.

Poročila ekonomata

Montiranje javne telefonske govorilnice za Bežigradom se odloži.

Prošnja Lize Rožančeve, da se ji da v najem del sveta za branjarijo na živilskem trgu v Sp. Šiški se odkloni.

Povečanje vodne črpalke na Ljubljanskem gradu se izvrši na sedanjem prostoru.

Prošnja Jerice Ažman za prevzem njene barake v Trnovem se odkloni.

Prošnji 40. pp. Triglavskega za zakup zemljišča poleg Kemične tovarne se ugodi. Zakupnina za l. 1931. znaša 5700 Din.

Prošnji Odbora za ustanavljanje in vzdrževanje delavskih ustanov za adaptacijo kletnih prostorov v Delavski zbornici se ugodi.

Prošnja Antonije Logarjeve, da sme še nadalje obdržati barako ob Celovški cesti se odkloni.

Vlogi mestnega ekonomata za delno preureditev drevesnice na trgovsko-drevesničarski podlagi se ugodi v tem smislu, naj bi mestna vrtnarija prodajala okrasno drevje in lepotično grmičevje.

Poročilo gradbenega urada

Železne konstrukcije za mestni rastlinjak se oddajo Rudolfu Geyerju za 106.098 Din, pleskarska dela Brunčiču za 5606 Din, steklarska dela pa Agnoli za 69.000 Din.

Tvrdki Gregorc se dovoli postavitev bencinske črpalke na lastnem dvorišču v Kapiteljski ulici.

Naročilo robnikov se odloži.

Stavbna dovoljenja dobe: 1. Pestotnik Minka, gradnja garaže v Murnikovi ulici 22. 2. Glavič Jerica, hišna kanalizacija ob Celovški cesti. 3. Breceljnik Alojzij, hišna kanalizacija ob Celovški cesti 93. 4. Zupan Marica, hišna kanalizacija v Škrabčevi ulici. 5. Dr. A. Bilimović, hišna kanalizacija v Škrabčevi ulici 7. 6. Meden Viktor, hišna kanalizacija ob Celovški cesti. 7. Tome Ivo, hišna kanalizacija v Gorupovi ulici. 8. Šantič Jerko, gradnja prizidka v Štrekljevi ulici. 9. Kozler Josip, hišna kanalizacija v Šelenburgovi in Knafljevi ulici. 10. Savez grafičnih radnika, hišna kanalizacija ob Masarykovi cesti. 11. Repič Ana, hišna kanalizacija, Rutarjeva ulica. 12. Črešnr Albina, hišna kanalizacija v Jenkovi ulici. 13. Accetto Terezija, gradnja hiše ob Lampetovi ulici. 14. Megušar Josip, gradnja hiše s pekarijo ob Dolenjski cesti in Galjevici. 15. Savaz grafičnih radnika, gradnja prizidka pekarije za palačo ob Masarykovi cesti. 16. Tomšič Peter, gradnja hiše ob Posavskega cesti. 17. Rozman Janko, gradnja hiše ob Podjunski ulici. 18. Javornik Josip, gradnja šupe in mejnega zidu ob Potočnikovi ulici. 19. Levanič Josip, gradnja lope in drvarnic v Lepodvorski ulici. 20. Škerjanec Marija, gradnja hiše ob Riharjevi ulici.

Prošnja dr. A. Sagadina za gradnjo vrtnega paviljona ob Škrabčevi ulici se odkloni.

Prošnja dr. inž. Črtomira Nagodeta za gradnjo hiše na Mirju in Mare Brejčeve za gradnjo hiše ob Bogišičevi ulici se odloži.

Uporabna dovoljenja dobe:

1. Snoj Anton, uporaba pritlične hiše ob Ižanski cesti.
2. Prelog Karol, uporaba trgovskih lokalov v Gosposki ulici.
3. Koser Svetozar, uporaba letne hišice ob Ljubljanici.
4. Felber Henrik, uporaba hiše ob Podmilščakovi ulici.
5. Magister Marija, uporaba dvoriščnega stanovanjskega poslopja na Dolenjski cesti.
6. »Obnova« d. d., uporaba skladišča in prizidka ob Vošnjakovi ulici.
7. Justin Rajko, stavbno in uporabno dovoljenje za zasilno stanovanjsko hišico ob Ižanski cesti.
8. Hočevar Karol, uporaba hiše ob Aleševčevi ulici.

Razno

Prošnja Vendelina Sadarja za odpis kavcije za trotoar se ugodi.

Inž. Dedeku se ukaže, da se lopa, ki je bila zgrajena brez dovoljenja, podre in odstrani.

Umori med makedonstvujuščimi se nadaljujejo

Sofija, 15. maja. o. Pred okrožno sodišče v Gornji Džumaji je bil pred kakim mesecem pozvan bivši uradnik in pristaš protogorevcev 29letni Dimitrij Saev ki je doma iz Nevrokopa. Saev je dobil poziv v Sofiji. Proti nasvetu svojih starišev in svojih prijateljev je Saev odšel v Gornjo Džumajo, od tegaj pa se nič več ne ve o njem. Kakor pripovedujejo zaupniki, so Saeva mihajlovci v Gornji Džumaji prijeli in ubili. Njegov brat Todor je stvar prijavil policijskemu ravnateljstvu in ga prosil, naj uvede preiskavo. Iz tega slučaja se da sklepati, da medsebojna obračunavanja obeh kril makedonstvujuščih še niso prenehala in da se bodo gotovo še nadaljevala.

Smrtna nesreča

Ljubljana, 15. maja.

Danes popoldne okrog 18. ure se je v črnuških hribih zgodila težka nesreča. Okrog 55 let stari vpokojenj železničar Janez Mali iz Črnuč je posestnici Snojevi v gozdu pomagal nakladat steljo na voz. Stal je na vozu in tlačil steljo, pa je izgubil ravnotežje in padel z voza tako nesrečno na glavo, da si je zlomil tilnik in obležal mrtev na tleh. Prepeljali so ga na Črnuče na dom. Ponesrečeni vpokojenec zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Miklova Zala iz Roža

(Gostovanje slovenskega izobraževalnega društva »Kot« iz Št. Jakoba na Koroškem

Z mislijo, da naj bi prišli kmečki igralci iz slovenske Koroške gostovat v Ljubljano, je vodstvo našega Narodnega gledališča storilo takšno izredno nacijonalno in kulturno dejanje, da bi mu težko iskali primere v katerikoli, pa magari še tako slavni predstavi, v katerikoli umetniški senzaciji, kar smo jih v tem dobrem desetletju bili deležni z desk našega gledališča. V četrtek popoldne se je v naši Drami zgodilo nekaj, česar si slovenski kulturni človek v svojem plahem nacionalnem idealizmu že skoraj ni upal več upati: nenadoma, skoraj nepripravljeni, smo se sešli odtod in od tam, brez besede smo si segli v roke — saj si znamo dandanes mnogo pripovedovati tudi brez besed — skaljenih oči smo si pogledali v dušo med seboj in v nas vseh, v vas vseh je kričalo in vriskalo od optimizma in vere. Bil je silen praznik naše zemlje in našega večno živega duha, bila je manifestacija naše enotnosti in izpoved neuklonljive vere v čase, ki nam bodo še prišli. Mali, najmanjši človek z naše zemlje je prišel in je razgrnil pred nami razkošje nepoznanega bogastva, ki je v njem; ta človek je temeljni kamen vsega našega nacionalnega in kulturnega življenja in ta kamen se ni omajal in se ne bo. Strmeli smo in nove vere so se budile v nas.

Zunaj je bil zelo lep dan, toda vreme ni moglo zmotiti ljubljanskega občinstva: vsakdo je vedel, za kakšno svidenje gre, gledališče je bilo nabito polno, vse kotičke so zasedli in zastali. Najprej je izpregovoril kratko uvodno besedo Jakob Špicar, znani pisatelj ljudskih iger in dramatizator Miklove Zale, in toplo označil pomen: otroci so prišli k svoji materi. Potem se je pred nami odgrnila skoraj pet sto let stara zgodba o slovenskem človeku na Koroškem in o tujcih, ki so prihajali nadenj, o blodnjah in nesrečah, v katere je padal včasih, in o triumfu pravice in svobode, ki sta zmirom in bosta zmirom zmagali na koncu. Miklova Zala, kakor jo je napisal Sket, je povest o čudežno lepem dekletu, kakršnih zmirom srečujemo po naših vaseh in ki so kakor simbol vsega velikega in lepega, za kar se mora boriti vsak narod pod solncem. In Turki, ki so pred stoletji viharili čez našo zemljo, so se v pojmovanju našega ljudstva že zdavnaj izoblikovali v potencirano podobo vsakršne katastrofe, ki se lahko od severa in juga, od vzhoda in zahoda zgrne preko naše domovine. Zavoljo tega, zavoljo tistega dobrega iskrenega, k svobodi in kvišku stremečega duha, ki preveva to romantično povest — zavoljo vsega tega nam je bila Miklova Zala koroških igralcev kakor zadeva naših dni in v igri smo čutili utripati usodo našega naroda, kakršna je v marsičem in marsikje še danes.

A da smo imeli ta vtis neposrednega in elementarnega, gre zasluga igralcem. Prinesli so nam to romantično zgodbo iz Roža v prečudni rožanski govorici in človek je trepetal od lepote neskončnih melodij. Jezika, ki premore v sebi takšna blagoglasja, kakršna so zvenela iz govora starega Serajnika, Serajnice, Zale, Mirka in drugih, skorajda ne more in ne sme pregaziti nobeno dejstvo. Razen govorice pa nas je osvajala tudi njihova preprosta, pa skozinskoz resnična igra; tako intimno verno podanih situacij, kakor so bile zlasti vse scene s kmeti (zlasti prizor pred Serajnikovo hišo, svatba in pa zaključna scena) in pa prizor v stambuljskem haremu, še skoraj nismo videli; po svoji priprostosti pa pretresljivi resničnosti so bile te minute slovenskega kmečkega življenja igralsko in režijsko skoraj popolne in bi jih umetniški teater komaj mogel zatorej podati. Za te slike živega življenja in pa za lepoto koroških pesmi je občinstvo goste brez konca in kraja obsipalo z aplovzom.

Ta dogodek v našem Narodnem gledališču je bil tolikšnega pomena, da ga ni mogoče prav oceniti z malo besedami. Naj zapišemo samo še željo, da to svidenje Koroščev v Ljubljano ne bi bilo prvo in zadnje. Fri.

Pozdravne brzojavke

Klub koroških Slovencev v Ljubljani je prejel precej telegramov in pisem Grafenauerjevih soboriteljev in znancev, ki mu čestitajo k 70-letnici.

Gospod župan dr. Dinko Puc je poslal iz Beograda sledečo brzojavko: Ker sem zadržan in se ne morem udeležiti večera, iskreno pozdravljam narodnega borca in mučenika Grafenauerja.

Iz Maribora so dospeli telegrami dr. Müllerja, dr. Rudolfa Ravnika, Zore in Čede Ravnika, Katice Medvedove. Iz Sevnice je brzojavno čestital dr. Jesenko, iz Šmarja pri Jelšah dr. Šašelj Josip, Svetina Anton.

Gospod Janko Tavčar iz Maribora je čestital Grafenauerju kot svojemu tovarišu iz celovške ječe.

Prehranjevalna akcija

»Kola jugoslovanskih sester« v Trbovljah

Novoustanovljeno društvo, ki se je z vso vnemo lotilo ravno sedaj v dobi splošne revščine v Trbovljah tako potrebnega karitativnega dela, je pred dnevi odprlo kuhinjo za prehrano najrevnejše šolske dece vseh trboveljskih šol v »Stari šoli« na Vodah. — Takoj prvi dan je nasitilo okoli 56 otrok. Otročičem so žarela lica veselja, saj se že najbrž dolgo niso najedli do sitega, povrhu pa še tako dobre in tečne napravljene hrane.

Da je bilo mogoče otvoriti kuhinjo tako naglo, gre v prvi vrsti zasluga Trboveljski premogokopni družbi — ravnateljstvu rudnika v Trbovljah. Dalo je namreč na razpolago brezplačno vse prostore za kuhinjo, jih očistilo in uredilo. Namestiti je dalo potrebne kotle in pohištvo, preskrbelo kurivo ter sploh vse, kar je potrebno za začetek večjega gospodinjstva.

Steklarna v Hrastniku je dala iz svoje tovarne v Libojah posodo, kakor krožnike, skodelice in dr., pa tudi razne steklene posode v vrednosti nad 1000 Din. Tvrdka Rakusch iz Celja je dala vso naročeno kuhinjsko posodo in namizni pribor itd. z 50% popustom. Razen teh so poslale razne večje tvrdke izven Trbovelj razne darove. Iskrena hvala plemenitim darovalcem! — Društvo za varstvo otrok je že pričelo prehranjevati 23 otrok v kuhinji »Kola« na svoje stroške. Temu društvu bodo sledila tudi druga tukajšnja humanitarna društva.

Vsi trije trboveljski gg. zdravniki so obljubili sodelovati pri tej akciji s svojimi nasveti v higijenskem in zdravstvenem pogledu.

»Kolo jugoslovanskh sester« v Trbovljah apelira na vsa usmiljena srca širom naše domovine, kakor tudi v Trbovljah samih, naj posnemajo naše dosedanje dobrotnike in podpirajo naše dobrodelno stremljenje z darovi v denarju, živilih, obleki, obuvalu itd., vse bomo hvaležno sprejeli. — Dokažite, da so še usmiljene in blage duše na svetu ter da človekoljubje ni fraza.

Darovi izven Trbovelj naj se pošiljajo na naslov: »Kolo jugoslovanskih sester« v Trbovljah II.; Trboveljčani pa oddajajte svoje darove kar v kuhinji v Stari šoli na Vodah ali pa pri upraviteljstvu dekliške osnovne šole v Trbovljah.

Holandski novinarji o nas in naši državi

Bled, 14. maja.

Nizozemski novinarji, ki so danes po končanem krožnem potovanju po Jugoslaviji in po ogledu Bleda odpotovali nazaj na Nizozemsko, so dali zastopniku agencije Avale to-le zahvalno izjavo:

Jugoslavija je bila doslej pri nas malo znana. Poznali smo jo le iz posrednih virov. Zato smo hvaležni srečnemu naključju, ki nas je pripeljalo v vašo lepo in bogato deželo, da jo osebno in iz bližine spoznamo. Na 14-dnevnem potovanju po Jugoslaviji smo se uverili, da sta vaša država in vaš narod miroljubna, da prebiva pri vas marljivo ljudstvo in da si želi velikega napredka. Ugotovili smo, da vlada v Jugoslaviji popoln mir in red. Zato smo srečni, da smo vašo lepo deželo obiskali in da smo se ž njo seznanili. Izkoristili bodo to priliko in objektivno poučili nizozemsko javno mnenje o pravem položaju v Jugoslaviji, ki pod vodstvom vašega obče spoštovanega kralja hiti v veliko bodočnost.

Pri tej priliki izrekamo svojo zahvalo tudi svojim jugoslovanskim tovarišem, ki jim hočemo ohraniti naše trajne prijateljstvo.

Smrt v rešilnem avtu

V nedeljo je nenadoma zbolela na plučnici gdč. Jožika Istenič, učiteljica v Dobrniču. Ker se ji je stanje vidoma slabšalo, je bil k njej poklican g. dr. Smola Jože, zdravnik iz Žužemberka, kateri pa je takoj ugotovil, da je njeno stanje zelo kritično. Obveščeni so bili njeni starši, ki žive v Ljubljani, kateri so pozvali brzojavno rešilni avto iz Ljubljane, ki naj bi bolnico prepeljal v ljubljansko bolnico. Ker je bila že v agoniji, ko so jo hoteli prepeljati, je avto usmeril svojo pot čez Žužemberk, da dobe pomoči pri zdravniku, toda vsaka pomoč je bila zaman. Še pred prihodom duhovnika je preminula. Nenadoma umrlo so takoj prepeljali v Ljubljano, kjer bo položena k večnemu počitku.

Rajnka je bila zelo priljubljena med ljudstvom, ker je bila ljubezniva ter dobra vzgojiteljica. V Dobrniču je bila nastavljena kot učna moč dolgo let. Bila je članica Sokolskega društva v Žužemberku. Naj v miru počiva — težko prizadetim staršem naše iskreno sožalje.

Tragična smrt Satlerja pojasnena

Satler je v Vel. Štradonu padel po stopnicah in se ubil — Pri njem so našli še ves denar v znesku 1310 Din

Ljubljana, 15. maja.

Davi ob 4·30 je Karol Kalin, posestnik v Vel. Štradonu 8 našel koncem ulice Vel. Štradona na bregu struge Malega grabna mrtveca, o čemer je takoj obvestil bližnjo stražnico.

V mrtvecu je policija spoznala Franca Satlerja, poročenega posestnika in upokojenega mojstra tobačne tovarne, roj. l. 1860., stanujočega v Razlagovi ul. 24, ki je, kakor kažejo vsi znaki, v pijanosti padel tako nesrečno, da se je ubil. Mrtvec je ležal na lesenih stopnicah, ki vodijo koncem ulice naravnost v vodo Malega grabna, z glavo navzdol in je bil od padca po stopnicah ranjen na obrazu. Klobuk mu je najbrže padel v vodo, dočim je palica obležala poleg njega.

Satler je odšel z doma včeraj pred 15. uro. Od 15. do 22·15 je pil v gostilni Josipa Kržiča, Pot na Rakovo jelšo, ves čas v družbi mestnega čuvaja Franca G., stanujočega v Mencingerjevi ul. 19, in je spil okoli 2 litra vina. Ob 22·15, ko je Satler odšel iz gostilne sam in pijan domov, je zgrešil pravo pot in šel proti Cesti dveh cesarjev. Kržičeva natakarica ga je radi tega poklicala nazaj in mu pokazala pravo pot po Opekarski cesti.

Sklepajo, da je Satler na Opekarski cesti ponovno zgrešil pravo pot in je krenil namesto na levo v Jeranovo ulico na desno v Vel. Štradon, kjer mu je nepričakovano zmanjkalo tal pod nogami in je padel po stopnicah navzdol in se ubil.

Policijska komisija: dr. Avramovič in uradnik g. Florjan je ugotovila, da je nastopila smrt radi padca na glavo, pri čemur je ponesrečencu počila lobanja. Na prošnjo svojcev je dovolila, da je mestni pogrebni zavod prepeljal truplo na pokojnikov dom.

Pri smrti pokojnega Satlerja ne pride vpoštev nikaka tuja sokrivda, še manj pa koristoljubje, ker je imel mrtvec pri sebi še ves denar v znesku 1310 Din in uro z zlato verižico.

Sokolstvo

K današnji glavni skupščini ČOS.

Danes in jutri se vrši v zlati slovanski Pragi v Tyrševem domu glavna skupščina Československe Obce Sokolske ob udeležbi vseh 53 sokolskih žup ČOS. Za to skupščino vlada posebno zanimanje, kajti vršila se bo volitev novega predsedstva ČOS za dobo treh let. Odšel je velezaslužni dolgoletni načelnik ČOS brat dr. Jindra Vaniček, ki je iz zdravstvenih razlogov odložil mesto načelnika. Češkoslovaško in slovansko Sokolstvo je vodil polnih 38 let, razen I. vsesokolskega zleta je vodil vse naslednje do leta 1926. Pod njegovim vodstvom so si priborili češkoslovaški tekmovalci lavorike na mednarodnih tekmah in tako zanesli sokolsko idejo med tuje narode. Iz zdravstvenih ozirov je nameraval zapustiti mesto staroste ČOS tudi brat dr. Scheiner. Enoletni bolniški dopust pa je njegovo zdravje toliko izboljšal, da bo v veliko radost vsega slovanskega Sokolstva še na dalje ostal na svojem vodilnem mestu. Velike izpremembe so se izvršile v načelništvu ČOS. Načelništvo moško in žensko je izvolilo za načelnika ČOS brata Agatona Hellerja, brata nedavno umrlega podstaroste ČOS brata dr. Karla Hellerja in za načelnico, namesto odstopivše načelnice sestre Milade Male, podnačelnico ČOS sestro prof. Marijo Provaznikovo. Oba bosta predlagana glavni skupščini v potrditev in izvolitev.

Razen volitev predsedništva ČOS bodo podali svoja izčrpna poročila tudi funkcijonarji ČOS. Obširna poročila bodo podali na skupščini tudi predsedniki posameznih odsekov za IX. vsesokolski zlet leta 1932. in o proslavi 1000 letnice Tyrševega rojstva. Med drugim se bo sklepalo o udeležbi ČOS na mednarodni tekmi v Parizu in o odpravi na zlet Sokolstva na Jadranu na Vidovdan t. l. Bratski ČOS želi tudi naše Sokolstvo na glavni skupščini obilo uspehov pri nadaljnem plodonosnem sokolskem delu. Nazdar.

Zlet koroškega sokolskega okrožja.

Koroško sokolsko okrožje priredi svoj okrožni zlet 21. junija t. l. v Slovenjgradcu. V to svrho se je že sestavil pri društvu v Slovenjgradcu prireditveni odbor, ki bo poskrbel, da bo uprava zleta kar najbolje urejena. Bratska društva »Koroškega okrožja bodo prejela pravočasno prijavnice in vsa potrebna navodila.

Društva pa, ki ne spadajo v okrožje in bi vendar hotela sodelovati, naj to sporočijo okrožju na naslov: Koroško sokolsko okrožje, Slovenjgradec. Tedaj bodo tudi vsa društva prejela prijavnice in vsa potrebna navodila. Polovična vožnja je samo po sebi dovoljena po »Pravilniku«, ki je objavljen v organizaciji.

Hrana bo v gostilnah po zmernih cenah. — Skušnje za popoldanski nastop bodo dopoldne na telovadišču pred Sokolskim domom.

Ker je to predpriprava na župni zlet v Mariboru, ki se vrši 28. in 29. junija, pričakujemo, da bo udeležba s strani telovadcev čim številnejša.

Izbirne tekme za župne tekme se vršijo v okrožju v skupinah. Društva Črna, Žerjav, Mežica tekmujejo v Mežici. Prevalje, Guštanj, Dravograd v Prevaljah. Marenberg in Vuzenica v Vuzenici in Slovenjgradcu. Organizacijo tekme v posameznih skupinah prevzamejo društva, kjer se tekma vrši. Tekmovalne tabele morajo društva takoj po tekmi poslati okrožju. Zdravo.

Tudi druga partija remis

v matchu med mojstroma Spielmannom in Pircem

V četrtek popoldne je z brzim vlakom iz Ljubljane prispel šahovski mojster g. Spielmann v Celje. Spremljal ga je jugoslovanski mojster g. Pirc iz Maribora. Na kolodvoru je g. Spielmanna sprejel celotni šahovski klub in ga prisrčno pozdravil. V dvorani hotela »Evrope« se je nato ob 14·30 začel turnir med g. Spielmannom ter g. Pircem. Mnogo šahistov iz Celja in okolice je prisostvovalo tej zanimivi igri, ki je trjala do 18·30, nakar je bila prekinjena. Zvečer se je vršil gostoma na čast banket v hotelu »Evropa«. Včeraj dopoldne je g. Spielmann v spremstvu nekaterih članov šahovskega kluba napravil izlet na Stari grad, popoldne pa se je nadaljevala prekinjena igra.

Drugi remis

Celje, 15. maja.

Partija Spielmann - Pirc je ob 16. uri končala remis

Guida:

Farnmor

Roman 72

Kakor brat in sestra sta korakala drug vštric drugega skozi senčnate drevorede. Tako sta se izprehajala po navadi v Zatišju. Njegovo srce so razjedali dvomi, njena duša pa je bila žalostna zaradi pisma. Zdelo se ji je, kakor da jo varuh sili, naj sprejme varuštvo drugega. Oba sta molčala.

Prišla sta do solnčnega jesenskega parka, kjer je stala majhna, siva, srednjeveška cerkev Erlebra. S svojimi z bršljanom obraslimi špičastimi okni je bila videti skoraj tako starodavna kakor grad.

»Kako lepo in svečanostno tiho je tu,« je rekla Lucilia, ko sta stopala na pokopališče. »Še morsko šumenje je tu manj slišno, kakor da ne mara motiti spečih pod zemljo.«

Žalostno se je nasmehnila in njene roke so mehanično poiskale bližnji nagrobni kamen. Odstranila je travo in bršljan, da bi prebrala nadpis.

Nenadoma je prestrašeno vzkliknila:

»Oj, Nello, poglej, tu stoji moje ime!«

Caryll se je nemirno sklonil k njej. Bolelo ga je, da je napisano na grobu ime, ki ga je tako ljubil.

»Resnično, tvoje ime!« je vzkliknil. »Kdo neki je bil to? Ali je zapisana letnica?« Skušal je docela odstraniti zelenje, toda nikjer ni bilo besede, iz katere bi se dalo posneti, kdo spi pod to gomilo. Nihče ni o tem govoril mladima človekoma, dasi je v bližini stala ponosna grobnica, v kateri je počival rod Farnmorov že več stoletij.

Farnmor je bil tistega dne na nekem kosilu kot stanovski načelnik okraja v bližnjem mestu. Vrnil se je pozno. Kakor po navadi je izpregovoril z Lucilio nekaj prijaznih besed! Valdorja ji ni omenil.

»Danes je bilo vroče kakor v poletnem času v Indiji,« je rekel. »Kaj si počela v tej vročini?«

In vnovič je ugotovil, da je povesila pred njim oči, kakor da ga ne more gledati.

»Z Nellom sem bila v parku. Šla sva do stare cerkve. Pomislite, lord Cecil,« je nadaljevala živahnejše, »na pokopališču smo našli grob z nagrobnim kamnom, na katerem stoji moje ime. Samo Lucilia je napisano, drugega nič. Ali ne veste, kdo počiva pod tisto gomilo?«

Nasmehnil se je. Niti njegova mati, ki je poznala zgodbo tega groba, ni opazila, da bi zatrepetala mišica na njegovem obličju.

»To ime ni tako redko, kakor se tebi dozdeva,« je rekel. V inozemstvu naletiš pogostomaa na to ime. Za časa francoske revolucije so se naselile semkaj nekatere beguske rodbine. Morda spi pod tistim grobom kakšna oseba iz tistih časov.«

Mlada deklica se je nasmehnila. Očividno jo je zadovoljil ta odgovor. Toda Nella niso mogle prepričati stričeve besede. Ni se mogel otresti neke temne, nejasne slutnje, da je brezimni grob v senci stare cerkve v neki zvezi z Lucilio in Farnmorom.

10.

Bilo je proti polnoči. Ogenj v kaminih je razširjal prijetno toploto, lestenci v cedrovi dvorani v Erlebru so bili prižgani. Igrali so šah in karte, nekateri so se pogovarjali, tretji ljubimkovali in koketirali. Udobno in prijetno je bilo v tej dvorani; zunaj pa je tulil veter v starih samostanskih gozdovih, strahotno se je bliskalo nad razpokanimi obzidnimi vršiči nekdanje opatije.

»Grda noč je zunaj,« je rekel grof Dorincourt s pritajenim zehanjem, ki je silovit blisk prestrašil v dvorani navzoče goste.

»O marsikateri nesreči bomo slišali,« je odgovoril sir Filip d'Orzal. »Marsikatero človeško življenje bo končalo.«

»Prosim vas, ne govorite tega! tako strašno je,« je rekla neka španska krosotica ter se boječe pahljala. Tedaj se je z morja razlegel strel iz možnarja. Bil je znak, da se neka ladja potaplja. Farnmor je mirno dalje igral z d'Orzalom.

»Saj ni vzroka, da bi se bali, gospa,« je rekel. »Vsi moramo umreti, kako se to zgodi, pa ni bogve kako važno. Pazite, d'Orzal, kralja markiram!« Farnmorove besede so bile trde, toda bile so izraz njegovega globokega prepričanja, ki mu ga je vcepil njegov poklic politika.

Aleksander Toman †

sobojevnik vojvode Petra Mrkonjića

Ljubljana, 15. maja.

V mestnem zavetišču v Japljevi ulici je izdihnil znani soborec kralja Petra Aleksander Toman. Pokojnik je bil iz ugledne patricijske Tomanove družine v Kamni Gorici. Po poklicu je bil agronom. Ko je l. 1875. zbiral tedanji princ Peter Karadjordjević prostovoljce za vstajo v Srbiji, se mu je naš Toman pridružil in je postal poveljnik 120 mož broječe čete. S princem Petrom je četoval do izbruha vojne Srbije s Turčijo, ko je princ Peter zapustil Srbijo, preganjan od Obrenovićev, in se izselil v Švico. Po okopucaji Bosne in Hercegovine se je Toman izselil v Ameriko in je postal v Newyorku sotrudnik Sakserjevega »Glasa naroda«. V Ameriki je ustanovil Toman več listov, tako n. pr. »Glas svobode«, »Jugoslovanski gospodar« itd. L. 1910. se je vrnil v domovino in postal uradnik Kmetijske družbe.

Med svetovno vojno je bil Toman od vojaškega sodišča obsojen na 14 mesecev ječe, ker je javno nastopil kot odkrit prijatelj Srbije. Narodna skupščina ga je l. 1925 imenovala za nacionalnega delavca in mu priznala 1100 Din mesečne pokojnine.

Pogreb bo danes ob 17. uri iz mrtvašnice hiralnice na Vidovdanski c. Pogreba se udeleže korporativno naši dobrovoljci, zadnjo čast pa mu izkaže tudi naša vojska. Blagopokojnega jugoslovanskega rodoljuba bo pokopala ljubljanska mestna občina. Ljubljančani, izkažite staremu poborniku jugoslovanskega pokreta zadnjo čast in spremite ga na njegovi poslednji poti!

Izročitev visokega odlikovanja g. Ivanu Mohoriču

Ljubljana, 15. maja.

Danes opoldne je generalni konzul češkoslovaške republike v Ljubljani g. inž. Ševčik ob navzočnosti konzularnega osebja izročil tajniku Zbornice TOI g. Ivanu Mohoriču visoki red Belega orla III. razreda. G. Mohorič je dobil to odlikovanje, ki je najvišje, ki ga more sprejeti inozemec za posebne zasluge za ČSR, kot član delegacije za trgovinsko pogodbo med našo državo in ČSR.

Ob tej slavnosti je g. generalni konzul poudaril, kolike zasluge si je g. Mohorič pridobil za poglobitev stikov med nami in brati Čehoslovaki in zlasti pa za sklenitev trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Jugoslavijo, ki bo omogočila še tesnejše gospodarsko, pa tudi kulturno sodelovanje obeh bratskih držav. Gospodu tajniku ob tej priliki prav iskreno čestitamo!

DAMSKE OBLEKE

umetna svila od Din 120·— naprej, domače pralne obleke od Din 65·— naprej, kakor tudi vse vrste bluz, kril in različnih damskih in otroških oblek finih in preprostih po jako ugodnih cenah nudi

F. J. GORICAR
Ljubljana sv. Petra cesta št. 29

Celje

* **Prihod Koroščev.** Včeraj dopoldne so z osebnim vlakom iz Ljubljane prispeli koroški igralci. Na kolodvoru so jih pričakali člani Kluba Koroščev v Celju. Dragi gostje so si dopoldan ogledali mesto, popoldan pa so napravili izlet v celjsko okolico. Zvečer se je v Mestnem gledališču vršila nad vse uspela predstava »Miklove Zale«.

* **Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju** priredi v soboto 6. junija cvetlični dan in prosimo vsa društva, da se ozirajo na ta dan in ne prirejajo konkurenčnih prireditev. 6. junij naj bo posvečen izključno naši ubogi deci.

* **Tombola Kola jugoslovanskih sester.** Kot vsako leto je tudi letos tombola Kola jugoslovanskih sester, katere čisti dobiček je namenjen za letovanje bolnik otrok na Bakarcu, najbogatejša. Krasni dobitki, med katerimi je treba posebej omeniti ročna dela, osnovana in izvršena od učenk meščanske šole, so razstavljeni v trgovini Josek na Glavnem trgu. Tombola se vrši jutri v nedeljo 17. maja popoldne ob 15. na Dečkovem trgu.

* **Opozorilo pevcem CPD.** Ker je radi sinočnje predstave Koroščev odpadla pevska vaja, se vrši obvezna vaja mešanega zbora danes ob 20. uri.

* **Smrtna kosa.** V mestu je 14. t. m. umrl 84-letni delavec Mastnak Boštjan, doma iz Sv. Lovrenca pod Prožinom. V javni bolnici je 14. t. m. umrla 41-letna Jager Marija, dekla iz Sv. Lovrenca pod Prožinom, 15. t. m. pa 68-letni Vuherer Alojzij, prevžitkar iz Konjic.

Kotredež

S kolesom je podrl kolesar Klančišar g. Marijo Forte iz Kotredeža. Pri padcu si je nesrečnica zlomila kost v desni rami. Prvo pomoč ji je nudil dr. Zarnik in odredil prevoz v ljubljansko bolnico.

Žužemberk

Težka telesna poškodba. Tesarski mojster Vinko Struna, ki je bil zaposlen pri lesni industriji Javornik v Soteski, si je pri delu prebodel dlan desne roke z zarjavelim žebljem. Ker mu je roka začela otekati, je iskal zdravniške pomoči. Zastrupil si je kri in je njegovo stanje kritično.

Iz Dravske banovine

d **G. ban dr. Marušič** je iz svoje zasebne blagajne podaril za Grafenauerjev dar 2000 dinarjev.

d **»Službeni list« kraljevske banske uprave Dravske banovine** štev. 31 z dne 16. maja 1931 ima sledečo vsebino: Zakon o zemljiškoknjižnih delitvah, odpisih in pripisih. — Pravilnik za izvrševanje zakona o carinskih ugdnostih za hotelsko industrijo. — Pravilnik o desinfekciji in desinsekciji. — Pravilnik o kontroli nad rekonvaliscenti in klicenosci. — Razglas o ljudskem delu v Dravski banovini. — Objave kraljevske banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931. — Razne objave iz »Službenih novin«.

d **Novi vozni red** je stopil včeraj v veljavo.

d **Službena mesta banovinskih cestarjev.** — Kr. banska uprava razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Radovljici tri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer 1 mesto za cestni progi: a) na banovinski cesti Javornik — Rečica — Bled v odseku Spod. Gorje do podvoza železnice; b) na banovinski cesti Spod. Gorje-krnica. — 1 mesto 1. na banovinski cesti: a) Rečica — Mlino od km 0·00 do km 3·325; b) Bled — Boh. Bistrica od km 10·500 do km 12·00; 2. na dovozni cesti na postajo Bled od km 0·00 do km 0·627. — 1 mesto na banovinski cesti: a) Javornik — Rečica — Zagorice od km 0·00 do km 3·500; b) Sava—Jesenice od km 0·00 do km 1·200; c) državna cesta Koroška Bela od km 0·00 do km 0·800.

d **Izlet Jadranske Straže na morje.** Izletni odbor Jadranske Straže obvešča člane prijavnike, da se vrši izlet na morje točno po programu v dneh 23., 24., 25., 26. do 27. maja zjutraj. Radi prometnih zaprek je odhod iz Ljubljane dne 23. maja v soboto ob 16. uri popoldne. Udeležniki naj bodo vsaj četrt ure pred odhodom vlaka na peronu, kjer dobe znake in potne listine. Posebni vagoni bodo nosili napis »Jadranska Straža Ljubljana«. — Izletni odbor prosi ponovno priglašence in interesente, naj **nemudoma vpošljejo zneske po 850 Din,** ker vsako zavlačevanje napravlja odboru velike neprilike, tako glede prijav za prenočišča, kakor tudi glede obračunov in splošne jasnosti. Prostih je še 20 mest. Zahtevajte takoj položnice, prospekte, ali pa nakažite zneske z nakaznicami. Čas hiti in nujnost je potrebna. Prijavite se in plačajte takoj. — Odbor: Ljubljana, Vogelna ulica 3.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398—1

d **Pravniški izlet.** Opozarjamo na izlet društva »Pravnik« v nedeljo 17. t. m. Izhodišče izleta je Višnja gora in ne Št. Vid pri Stični, kakor je bilo prvotno objavljeno.

d **Zdravilišče Rogaška Slatina** nudi svojim gostom izven glavne sezone popolno oskrbo (stan, hrana, zdravnik, kopelji in takse) za 670 Din tedensko. 1267

d **Zgornje Otave nad Begunjami.** Mimo krasnih slapov skozi Pekel pri Borovnici se gre na lepe Zg. Otave, kjer se vrši v nedeljo 17. t. m. velika kmetska veselica, na katero so povabljeni vsi bližnji in daljni izletniki. Veselico posetita letos poleg drugih tudi tamburaški zbor iz Sevščka in pevski zbor »Sokola« iz Cerknice.

d **Prijavite se tudi Vi takoj** za kongres Brezalkoholne produkcije, ki se vrši o Binkoštih na Trsatu pri Sušaku. Polovična vožnja velja od 20. do 28. t. m., torej je najlepša prilika za istočasno večdnevno bivanje ob Jadranu. Vozila bosta dva posebna vlaka, in sicer iz Ljubljane in Maribora. Izlet na otok Krk! Informacije daje brezplačno poštnoobratno Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolodvorska ul. 3 (nasprti Mestnega kopališča).

Ljubljana

Sobota, 16. maja 1931. Janez Nep. Pravoslavni: 3. maja, Timotej.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

*

■ **Koroščі iz Ljubljane** se pozivajo, da se polnoštevilno udeležijo pogreba koroškega rojaka in prvega slovenskega župana pri Sv. Jakobu v Rožu, ki bo danes ob 15·30 izpred mrtvaške veže državne bolnice k Sv. Križu. — Klub koroških Slovencev v Ljubljani.

■ **Spielmannova simultanka v Kazini.** Kakor smo že poročali, je velemojster Spielmann na simultanki v veliki dvorani Kazine igral zelo previdno in počasi. Do 5. ure zjutraj, ko se je turnir končal, je potegnil komaj 41. potezo. Igralo je z njim 41 ljubljanskih šahistov. Spielmann je dosegel 18 zmag, z 21 igralci je remiziral, dvakrat pa je podlegel. Spielmanna sta premagala gg. Furlani in operni pevec Grba.

■ **Vojaška zaprisega** obveznikov rojstnih letnikov 1881 do 1905 se vrši za mesto Ljubljano v nedeljo dne 7. junija 1931 točno ob 10. uri v dvorani Mestnega doma, Krekov trg 2/I.

■ **Vojaški nabori za mesto Ljubljano** se vrše letos 20., 22., 23., 26. in 27. maja v Mestnem domu, Krekov trg 2, ter se prično vsak dan točno ob 7. uri zjutraj. Podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je nalepljen po mestu, lahko pa se izve zanje tudi v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7/I.

■ **Pregled oficirskega odela in opreme** se vrši za mesto Ljubljano v nedeljo dne 7. junija 1931 točno ob 9. uri v dvorani Mestnega doma, Krekov trg 2/I. Vsi v Ljubljani bivajoči rezervni oficirji, ki imajo svojo oficirsko opremo od države, se morajo pregleda z vso svojo opremo **osebno** udeležiti. Kdor še ni v evidenci tukajšnje komande ljubljanskega vojnega okrožja, naj se v ta namen nemudoma javi v mestnem vojaškem uradu, Ambrožev trg 7/I., kjer se mora **redno** prijavljati tudi vsaka sprememba bivališča itd.

■ **Za rajnim voditeljem koroških Slovencev g. Francom Kobentarjem** se bo služila sv. maša v nedeljo 17. t. m. ob 9. uri v kapelici slov. staro-katoliške cerkve v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 9, pritličje, levo.

■ **France Kobenter umrl.** V ljubljanski bolnici je umrl prvi slovenski župan pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem France Kobenter, star 70 let. Naključje je hotelo, da je izdihnil prav ob koroških slovesnostih v Ljubljani. Pogreb velikega koroškega narodnega prvoboritelja bo danes ob 15·30 izpred mrtvaške veže splošne bolnice k Sv. Križu. Pokojniku blag spomin! Žalujočim naše sožalje!

■ **Odprta noč in dan so groba vrata.** Umrli so: Roza Ornig, sestra Hilarija, 61 let stara, bolniška sestra, Vidovdanska cesta 5; Josipina Istenič, 33 let stara, učiteljica, Dobrniče, srez Novo mesto; Marjeta Garvas, 82 let stara, prodajalka živil, Ižanska cesta 35; Franc Steklasa, 74 let star, posestnik, Hradeckega vas 18; Franc Satler, 70 let star, posestnik, Kolezijska ulica 24. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Jernej Črne, 77 let star, sodni oficijal v p., Slomškova ulica 11; Marija Pevec, 47 let stara, žena mlekarja, Brod 24; Vera Bohinc, 9 mesecev stara, hči služkinje, Dobravca pri Podnartu; Milena Borštnik, 17 let stara, dijakinja, Sv. Florijana ulica 23; Angela Vesel, 25 let stara, kuharica, Tavčarjeva ulica 12; Boris Sancin, pol leta star, sin poslovodje, Linhartova ulica 35; Marija Pupacher, 30 let stara, dekla, Grosswalz pri Lipnici; Matija Rožman, 48 let star, brezposelni zidar, Beltinci; Alojzij Kisovec, 8 let star, sin posestnika, Hotovlje pri Poljanah; Franja Štirn, roj. Slapar, 45 let stara, žena premikača drž. žel., Podmilšakova ul. 4; Franc Satler, 25 let star, hlapec, Trnovska ulica 1; Marija Sasso, 7 let stara, hči posestnika, Vinje pri Dolskem; Slavka Gec, roj. Zalar, 26 let stara, žena vodje dež. elektr., Žirovnica; Katarina Bremšak, 42 let stara, dninarica, Rovec pri Kamniku; Antonija Prezelj, 15 let stara, čipkarica, Železniki; Gertruda Medic, 62 let stara, žena kovača in posestnika, Koprivnik pri Kočevju; Karol Debeuc, 19 mesecev star, sin delavca, Logatec; Ferdinand Fortunat, 53 let star, vp. žand. narednik, Dolenjska cesta 19; Stanko Demšar, 15 let star, krojaški vajenec, Kranj; Franc Klančar, 20 let star, sin kočarice, Vel. Osolnik pri Turjaku. Blag jim spomin, žalujočim naše sožalje!

■ **Oblastna strelska družina Ljubljana** priredi v nedeljo 17. t. m. na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti ostro streljanje. Začetek ob 8. uri. Udeležba za člane obvezna.

■ **Oblastni odbor Jadranske Straže** se je preselil iz Kapiteljske ulice 3 v Vegovo ulico 8 (dvorišče).

■ **Predzadnja dramska premijera** letošnje sezone bo v soboto 16. t. m. Vprizori se Schnitzlerjeva enodejanska groteska »Zeleni kakaduj«. Snov za to grotesko je vzeta iz dobe francoske revolucije in sicer na dan, ko je padla Bastila. Godi se v Prosperijevi krčmi. Glavno vlogo imajo ga. Nablocka, ga. Šaričeva in Mira Danilova ter gg. Kralj, Jerman, Skrbinšek, Cesar in Železnik. V ostalih vlogah nastopi velik del našega dramskega ansambla. Poleg groteske »Zeleni kakaduj« se vprizori še dvodejanska komedija »On je vsega kriv«, ki jo je napisal Lev Tolstoj. Glavni vlogi imata v rokah ga. Rakarjeva in g. Daneš, poleg pa tudi Cesar in Boltarjeva. V ostalih vlogah nastopajo: Kukčeva, Lipah, Jerman in Potokar. Režijo obeh del ima prof. Šest. Premijera se vrši za abonma reda B.

■ **Kopalna sezona se je začela.** Na praznik je bilo na Savi od Tomačevega do železniškega mostu na Ježici vse polno kopalcev. Velik obisk sta imela Štirnova restavracija in pa gostilna pri Kovaču v Tomačevem, kjer se je naravnost gnetlo kopalcev in izletnikov. Kakor nam poročajo, bo v nedeljo otvorjeno tudi kopališče SK Ilirije.

■ **Tragična smrt Antona Guerre.** Pri Kahlsdorfu pri Gradcu se je smrtno ponesrečil z motociklom Anton Guerra, sin uradnika TPD v Ljubljani. Simpatičen mladenič je bil znan turist. Zadnje dni je živel pri svoji teti v Slatini Radencih, odkoder je delal izlete z motociklom. Pokojniku blag spomin! Ugledni rodbini naše sožalje!

Maribor

m **Prihod Koroščev.** Koroški igralci prispejo v Maribor danes z brzim vlakom ob 14·45. Vabimo Mariborčane, da se udeleže sprejema na glavnem kolodvoru. Predstava »Miklove Zale« bo točno ob 20. uri v Narodnem gledališču. Vstopnice se dobe pri dnevni blagajni gledališča v Slovenski ulici.

m **Vprašanje občinskega sveta.** Naš mariborski občinski svet je že več časa okrnjen. Občinski svetnik g. Robaus je umrl, g. Vilko Weixl je odstopil, g. Pfrimer, Jerovšek in Hrastelj pa se že leto dni ne udeležujejo sej. Tako manjka pet svetnikov. Bilo bi potrebno, da bi se vprašanje izpopolnitve čimprej rešilo.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m **Komorni kvartet gojencev drž. konservatorija v Ljubljani** je absolviral snoči v ljubljanski Filharmonični dvorani program, katerega bo izvajal v ponedeljek 13. t. m. zvečer ob 20. uri tudi v dvorani Apolo-kina v Mariboru. Ljubljanski komorni večer je v vsakem oziru izvrstno uspel. Vse tri komorne točke: Mozartov kvartet v d-duru, Novakov klavirski trio in Ravellov kvartet so bile izvrstno naštudirane in podane na zelo visoki umetniški stopnji. Vsa čast prof. Janu Šlaisu kakor tudi gojencem (Pfeifer, Stanič, Šušteršič, Bajde in Lipovšek), ki so tako srečno nastopili.

Pijte original »CHABESO«. 1114

m **Ureditev slaninarskega vprašanja.** Mestni občinski svet je v svoji zadnji seji dovolil zadrugi slaninarjev iz Prepolj na Dravskem polju, da sme postaviti na mariborskem trgu za svoje člane 40 moderno in higijenično urejenih stojnic, prašiči pa se bodo morali klati v mestni klavnici.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m **Pogreb ponesrečenca Ivana Jeriča.** Včeraj popoldne so tu pokopali Mariborčana letalca Ivana Jeriča, ki se je pred dnevi ponesrečil v Splitu.

m **Utopljenec.** Mladenič, ki se je v sredo popoldne po nesreči utopil v Dravi, je bil 18letni brezposelni natakar Rudolf Seifried. Njegovega trupla še niso našli.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m **Tragikomična ponočna zgodba.** V neki vili tam v Koroščevi ulici so se sredi mirne noči oglasili obupni klici gospodinje. V vilo je vdrl vlomilec. Vse je bilo nenadoma pokoncu. Iz sosednih vil so prihiteli na pomoč moški in naposled ujeli vlomilca. Novi Kürten ali kaj? Pa ni bilo nič drugega kakor to, da je fant hotel k svojemu dekletu, k služkinji gospodinje, stanujoči v podstrešju. Micika je na policiji sramežljivo priznala, da mu je ona dala ključ, in Janeza so i[illegible]stili.

Strašna smrt na progi

Spečemu kroveu je vlak preklal glavo

Kranj, 15. maja.

Sinoči se je zgodila na progi med Škofjo Loko in Žabnico težka nesreča, ki je zahtevala življenje 50-letnega krovca Jakoba Grošlja.

Jakob Grošelj se je hotel zvečer ob 7·45 z vlakom odpeljati proti Kranju, a je vlak zamudil. Zaradi tega je hotel oditi peš ob progi do Drulovke, kjer stanuje s svojo ženo in 6 deloma nepreskrbljenimi otroci. Bil pa je nekoliko vinjen in ko je začutil utrujenost, je legel tik ob tiru. Okrog 9. ure je privozil od Škofje Loke brzovlak in zadel vanj pri čuvajnici med Škofjo Loko in Žabnico. Odtrgal mu je pol glave. Kmalu po polnoči je prišla na lice mesta komisija, ki je dognala, da ni bil povožen. Telo je ležalo v svojem prvotnem položaju ob tiru nepremaknjeno in nepoškodovano, le na glavi je zijala strašna rana. Zjutraj okrog 4. ure so ga prepeljali v mrtvašnico v Žabnico. Toda po želji njegove žene ga bodo najbrže pokopali v Šmartnem pri Kranju.

Jakob Grošelj je bil zelo dober delavec, pokril je vse cerkve in stolpe daleč naokrog. V zadnjem času je bil zaposlen pri Prevčevih v Kranju. Proti nezgodam pri delu je bil zavarovan pri neki zagrebški zavarovalnici za 20 tisoč Din. Bil je dober družinski oče in je pravkar začel graditi na Kalvariji pod Šmarjetno goro svojo hišo.

Jesenice

Popravek. K članku »Lepo uspela šolska akademija« je treba dostaviti, da je vodila režijo učiteljica gdč. Kramaršičeva.

Vsem! Francoski krožek na Jesenicah se s tem najvljudneje obrača na vse posestnike francoskih knjig, da darujejo po možnosti francoske knjige krožkovi knjižnici, katero bomo skoro ustanovili.

Žiri

Razdeljevanje koruze. Banska uprava je nakazala brezplačno občini Žiri 13.000 kg koruze, ki se je razdelila med siromašne občane, kakor tudi med one, ki jim je lansko leto toča napravila veliko škodo.

Novo mesto

Zaprisega vojaštva. Vojaški novinci tukajšnje garnizije bodo slovesno zaprisežení v nedeljo ob pol enajstih dopoldne na trgu kraljeviča Petra. Iz Ljubljane prispe na to slavnost z zastavo častna četa 40. p. p. ter godba Dravske divizije. Po zaprisegi revija čet ter promenadni koncert. Vsi uradi, vsa društva in vse meščanstvo je vabljeno na to pomembno slavlje.

Radio-prenos iz Novega mesta. V soboto zvečer ponovi tukajšnji pomnoženi Sokolski orkester z dijaškim zborom svoj uspeli Dvořakov večer, ki se bo od pol devetih dalje prenašal iz dvorane Sokolskega doma potom radia.

Prevoz pošte iz Novega mesta na kolodvor in obratno je izlicitiral lesni trgovec g. Drago Hadl za letnih 14.850 Din.

V Stopičah pri Žagarju je danes otvoritvena veselica nove gostilne.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota 16. maja: »Zeleni kakaduj, On je vsega kriv«. Red B. Premijera.

Nedelja, 17. maja: »Pri belem konjičku«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, »Zeleni kakaduj, On je vsega kriv«. Red A.

Torek, 19. maja: Zaprto (Gostovanje v Kranju).

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 16. maja: »Večni mornar«. Red A.

Nedelja, 17. maja: »Oj ta prešmentana ljubezen«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 18. maja: Zaprto.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Nedelja, 17. maja ob 20. uri: »Cirkuška princesa«. Znižane cene.

Ponedeljek, 18. maja: Zaprto.

Torek, 19. maja ob 20. uri: »Dogodek v mestu Gogi« ab. C.

Avtomobilska nesreča v Bresternici

Šofer lahko, potnik pa težje ranjen

Maribor, 15. maja.

Sinoči krog 22. ure se je dogodila v Bresternici pri Kamnici v bližini Brudermanove gostilne težja avtomobilska nesreča, pri kateri je dobil šofer le lažje, potnik pa težje poškodbe.

Šofer Valter Pajman, doma nekje na Dravskem polju, je vozil proti Mariboru pasarskega mojstra Alojzija Kriegerja iz Frankopanove ulice. Vozil ga je poleg sebe na tovornem avtomobilu. Vsled prevelike brzine pa je avtomobil na nekem ovinku nenadoma zaneslo, da je zletel v železno cestno ograjo, jo zvil in obvisel na njej. Šofer Pajman, ki se je držal za volan, je ostal v avtomobilu, Kriegerja pa je sunek vrgel ven.

Pri tem je dobil 38-letni Alojzij Krieger težke poškodbe na desni nogi in se tudi pretresel, 22-letni šofer Valter Pajman pa le lažjo rano na čelu, s katerim je udaril ob volan. O nesreči je bila takoj obveščena rešilna postaja, ki je oba ponesrečenca prepeljala z rešilnim vozom v Maribor, Pajmana na dom, Kriegerja pa v bolnišnico. Obenem so odšli v Bresternico tudi gasilci, ki so avtomobil, ki je znatno poškodovan, spravili zopet na cesto in nato v mesto v popravilo.

Vlom v vinsko shrambo

Neznani tatovi so odnesli nad 7 strcihov vina

Bučka, 11. maja.

Že dolgo ni bilo pri nas slišati o kaki tatvini vina in to od tedaj ne, ko so v Raškem vrhu pri vinotoču fantje ubili nekega Reberščaka. Imeli smo mir in vlomilci v vinske hrame nas niso motili.

Zadnje dni je bilo pa slišati, da je nekdo v Gorci pri Bučki pokradel precej cvička. Franc Zupan ima v Gorci v svojem vinogradu vinski hram, v katerem je imel še ves lanski pridelek. V hrambi ima več sodov in posebno eden je velik, ki drži 35 vedrov. Sod je bil popolnoma napolnjen in je nameraval vino prodati in je iz tega soda zbog tega malo točil — le ob kakih posebnih prilikah je rabil to vino. Večkrat je že opazil marsikak nered v hramu. Ni se pa za celo zadevo dosti brigal, ker je menil, da je bila žena v hramu in da je ona vzrok spremembe.

Te dni je pa odšel Zupan po svojih opravkih v Celje. Ko se je vrnil domov, si je mislil, da bi bilo dobro po napornem potu kaj popiti in prizgrizniti. Odšel je s ključem od hrama in pripravljeno jedačo v Gorco, da se okrepča in da vidi, kako je v vinogradu. Ko je prišel v hram, ni ničesar posebnega opazil, bilo je vse v najlepšem redu, kakor je pustil. Mislil si je, danes moram pa pokusiti »taboljšega« in je odprl pipo, toda teči ni hotelo. Sod, ki je bil še pred par dnevi poln vina, je bil skoraj prazen. Pomeril je in ugotovil, da mu je nad sedem strajhov vina pokradenega.

Drugi dan so delavci v vinogradu poleg hrama našli vitrih, katerega je tat izgubil.

Kakor je pokazala ta tatvina, so se zopet zaredili v naši okolici vinski tatovi, seveda domačini. Tatvino raziskuje orožništvo in je upati, da bo v najkrajšem času prijatelj tujega vina izsleden.

Domžale

Postavitev najvišjega droga za velenjski daljnovod. V bližini Ihana pri Domžalah so v torek postavili najvišji drog za daljnovod Velenje—Črnuče. Daljnovod sam bo dolg 68 km. Prenašal bo električno energijo visoke napetosti. Na vsem terenu so postavili deloma lesene, deloma železne droge, in sicer 356 lesenih in 118 železnih, ki so do 26 m visoki. Najvišja drogova sta pa pri Ihanu pri vodu, ki gre tu čez Bistrico. Visoka sta vsak po 32 m. Na levem bregu je drog že stal, zdaj so pa postavili pa še na desnem bregu. Ker je težak 4700 kg, so ga morali zelo previdno s konbiniranimi škripci dvigniti na podstavek. Delu so prisostvovali ban g. dr. Drago **Marušič**, njegov tajnik g. **Brolih**, ravnatelj Kranjskih deželnih elektraren inž. g. **Miklavec** in gradbeni nadsvetnik inž. g. **Ruch**.

Potovanje po zvezdi večernici

77.

Nasičeni ceratozaver se je napotil [illegible]lje in Dušan ter Danica sta zopet splezala s praprotne palme. Približala sta se razmrcvarjenemu truplu velikega stegozavra in ga ogledovala. Posebno so ju zanimale velikanske ploščate luskine, ki so krasile zmajev rep, hrbet in glavo. Pri opazovanju pa so ju motile velike mravlje, ki so pričele lezti iz gozda, da bi se približale mrhovini.

Velik požar v celjski cinkarni

Škodo cenijo na pol milijona Din — Vrli gasilci so preprečili večjo katastrofo

Celje, 15. maja.

Danes dopoldne kmalu po 11. uri je v tovarni Cinkarne d. d. izbruhnil požar. V objektu na zapadni strani tovarniškega kompleksa, kjer se izdeluje cinkovo belilo, je nenadoma začelo goreti. Ni še pojasnjeno, ali je požar povzročil kratki stik ali se je samo vnelo. Vsa naprava je bila nenadoma v plamenih. Delavci so takoj začeli gasiti, telefonično pa je bilo tudi takoj alarmirano gasilno društvo v mestu, ki je v najkrajšem času s svojo motorno brizgalno prispelo na kraj požara ter stopilo v akcijo.

Tik za mestnimi so prispeli gaberski gasilci. Ker je bila telefonska proga med čuvajem na Miklavževem hribu in mestno stražnico pokvarjena, je čuvaj z dvema streloma naznanil požar, vendar so bili mestni gasilci tedaj že na poti. Vsega priznanja vreden je nastop vojaške oblasti, ki je na kraj požara takoj poslala četo vojakov iz Aleksandrove vojašnice. Vojaki so takoj potegnili kordon okoli tovarne, kar je bilo skrajno potrebno, kajti radovednežev, ki so hoteli v tovarno, je bilo dosti. Združenim močem obeh gasilnih moštev ter tovarniških delavcev se je po enournem napornem delu posrečilo požar pogasiti.

Poslopje je s streho vred pogorelo, nekaj strojev pa je bilo rešenih. Glavna nevarnost je obstojala za sosedno skladišče cinkovega belila, ki pa je k sreči ostalo nedotaknjeno. Škoda pa je kljub temu zelo velika in jo cenijo na pol milijona dinarjev.

Sedem vlomov v eni noči

Drzen obhod tatinske tolpe v okolici Rimskih toplic

Rimske Toplice, 14. maja.

V noči od srede na četrtek je bilo izvršenih kar sedem vlomov v najbližnji okolici. Tatinska družba, katera je o razmerah v hišah dobro informirana, je pričela svojo vlomilsko srečo v hotelu »Nova Pošta«. Z dvorišča so vdrli v posebno sobo. S pomočjo težkih in velikih gnojnih vil je prišel tat odtod v sosednji gostilniški lokal. Stikal je po predalih, vendar ni našel zaželjenega plena. Našel je v predalu le nekaj cigaret ter odnesel le dvoje škatelj Vardar cigaret. Vzel je tudi steklenico likerja, katerega pa si je privoščil le malo, ostalo pa pustil na dvorišču ter izginil.

Vlomilci, ki so najbrže stikali za denarjem, so poskusili nato svojo srečo tudi z vlomom v poštni urad, kjer so odtrgali in zlomili ključavnico, vendar so potem namero opustili. Po zopetnem neuspehu so krenili proti Toplicam. Lotili so se nato tatinskega posla v hotelu »Stara Pošta«; še predno pa so začeli, so vdrli v kovačnico Franca Došlerja, kjer so izmaknili nekaj kosov orodja, katerega so uporabili pri svojem poslu. Bili so tukaj toliko predrzni, da so vdrli v gostilniške prostore kar na prednji strani, čeprav tik glavne ceste. V hotelu »Stara Pošta« so našli tudi ključe, katere je tat ukradel v hotelu »Nova Pošta« ter jih potem odnesel k zgornjemu, kjer jih je tudi potem odložil. Kaj je nameraval tat s ključi, ni znano, domneva pa se, da jih je morebiti mislil uporabiti pri nadaljnjem vlamljanju. V hotelu »Stara Pošta« je našel tat le nekaj drobiža v znesku do 120 Din, katerega je natakarica pustila prejšnji večer v predalih, ter tudi nekaj cigaret. Odtod je krenila zlikovska tolpa do sosednje gostilne »Pri Lipi«, kjer je istotako vdrla s sprednje strani ter odnesla nekaj denarja in drugih drobnarij. Toda zlikovcem še vse to ni bilo dovolj. Iz Toplic so se podali v Šmarjeto, kjer so se lotili posla naprej ter vdrli v vilo pokojnega g. župnika in biseromašnika Janžeka, kjer stanuje le troje žensk. Odnesli so steklenico žganja. Na slednje mesto pa so prispeli okoli 3. ure zjutraj, kjer so bili prepodeni in kjer so menda tudi zaključili svoj tatinski nočni obhod. Bilo je okrog tretje ure zjutraj, ko je eden od zlikovcev posvetil z žepno svetiljko v sobo, kjer je spala sestra g. župnika. Ker je bilo že večkrat vlomljeno v župnišče, je zato hitro prižgala luč in poklicala brata g. župnika, ki je vlomilce prepodil s samokresom.

Tatinski nočni obhod je bil takoj prijavljen orožništvu v Laškem. Sledu za zlikovci še zaenkrat niso izsledili, pač pa se domneva, da morajo biti dolgoprstneži prav prebrisani in jim je okolica in razmere dobro poznane. Upamo, da bo orožništvo izsledilo tatinske elemente, da ne bodo več vznemirjali okolice.

*

Orožništvu, ki je dospelo iz Laškega in Zidanega mosta, se je posrečilo izslediti krivce. Po vestni preiskavi, ki so jo vodili vse popoldne, so na večer po daljšem zaslišavanju aretirali ter odpeljali v zapore v Laško posestnika in upokojenega železničarskega kretnika O. s Senožeti pri Rimskih Toplicah in njegovega mlajšega sina, ki se je zadnje čase vdinjal pri kopališki upravi. Dasiravno niso orožniki našli pri njima nikakšnih dokaznih ukradenih stvari, vendar so ju aretirali, ker so v njiju spoznali identičnost z odtisi prstov. Nadaljnje bo določila intenzivnejša sodna preiskava.

Stanje nogometaša Starca

Iz Leonišča, kjer leži v nogometni tekmi Primorje - Hašk poškodovani vratar Haška Stojan Starec, nam poročajo, da se njegovo stanje vidno boljša in da se mu je že vrnil spomin. Starec bo predvidoma že koncem tega ali v začetku prihodnjega tedna zapustil Leonišče. Da bi nastopile kake nove komplikacije, se ni bati.

Iz kriminalnega predala

Ljubljana, 15. maja.

Številne nesreče

6-letni delavčev sin Franc Zupan iz Dalne vasi pri Škofljici je padel s kozolca in si zlomil levo nogo. — 27-letni dninar Franc Mendušič je v Zagorju padel s kolesa in si zlomil desno roko. — 2 in pol letna hči kamnoseka Helena Murnik iz Radovljice je padla s klopi in si zlomila levo roko. — 52-letni delavec Ivanc Bručan z Hovice pri Ljubljani si je pri padcu zlomil desno nogo. — 46-letni kočarici Zofiji Gorše iz Struge pri Kočevju se je splašil konj. Padla je z voza in si zlomila levo roko. — 67-letno posestnikovo ženo Marijo Forte iz Kotredeža pri Litiji je neznan kolesar povozil v Totoški vasi in ji zlomil desno ramo. — 5-letna tesarjeva hči Franca Potočnika iz Zagorice se je hudo opekla pri štedilniku. Vsi ti ponesrečenci se zdravijo v splošni bolnici.

Otrok padel v Ljubljanico

11-letni Vladimir Klasek, učenec I. gimnazijskega razreda, stanujoč na Poljanskem nasipu št. 16, se je ob 17·30 igral na nasipu pred hišo. Iznenada je otroku spodrsnilo in je padel v Ljubljanico. Pri padcu se je poškodoval na obeh nogah, in sicer si je spahnil desno nogo v členku nad stopalom, dočim si je levo nogo na kolenu samo opraskal.

Pod motorno kolo prišel

Čevljarski pomočnik Viktor Žitnik, stanujoč v Mivki 6, je šel tako zaverovan čez Marijin trg, da je prišel pod motorno kolo s prikolico, s katerim se je peljal mesar Franc Lovše, stanujoč na Tržaški cesti 47. G. Lovše je privozil čez Frančiškanski most in zavil v Volfovo ulico pravilno po desni strani in je dajal svarilne znake. Žitnik je padel vznak, vendar je k sreči odnesel le lahke praske.

6-letno deklico povozil

Pismonoša Ivan S. je ob 11·50 v Šmartnem pri Mostah s kolesom podrl na tla 6-letno Ivanko, hčerko posestnika Dolničarja, in ji prizadejal težje poškodbe. S. je baje vozil s tako hitrostjo, da ni mogel kolesa ustaviti in je bila tako nesreča neizogibna.

V betonirano jamo padla

Notarjeva soproga Ema Bleiweisova, stanujoča v Šelenburgovi ul. št. 1, je prijavila policiji, da je ob 21. uri na Kongresnem trgu na pešpoti od kavarne Zvezda proti Gradišču padla v nezavarovano betonirano jamo električnega kabla, poldrug meter globoko, in pri padcu zadobila na desnem kolenu manjšo poškodbo. Krivda zadene podjetnika, ki pa je izjavil, da je naročil delavcem, naj jamo pokrijejo, a je ti niso mogli popolnoma pokriti, ker je na tem kraju cesta vsa razkopana.

Tatvine na dnevnem redu

Izpred pisarne dr. Ravniharja je neznan tat ukradel trgovcu in posestniku Francu Gradu iz Zg. Kašlja kolo »Gorec«, vredno 2000 Din.

Iz nezaklenjene gostilniške veže Zaloška c. št. 3 je bilo ukradeno žel. uslužbencu Mihi Kelbelu kolo »Eska«, vredno 2200 Din.

Iz Adamčičevega avtobusa na dvorišču pri Figovcu je bil ukraden trg. zastopniku Josipu Gostinčarju z Kira pri Domžalah ženski dežnik, vreden 300 Din.

Posestnik Matija Debevc, stanujoč v Rožni dolini, Večna pot št. 9, je prijavil policiji, da mu je v zadnjem času pokosil neznan storilec na njegovem travniku v Viškem logu za okoli 50 Din trave.

Pintarjeva kazen potrjena

27 letni izvošček Slavko Pintar je bil, kot je splošno znano, osumljen roparskega umora nad posestnikom Janezom Rajerjem iz Sel pri Ratežu. To se je zgodilo že sredi junija leta 1923. Tedaj se je Pintarju posrečilo dokazati alibi in bil je izpuščen na svobodo, njegov tovariš Franc Žinger pa je bil obsojen na vislice ter kasneje pomiloščen na dvajset let težke ječe.

Po sedmih letih se je slučajno zvedelo, da je bil umor izvršen drugače, kot se je prvotno domnevalo, na kar je bil Slavko Pintar ponovno aretiran ter 25. septembra lanskega leta postavljen pred veliki senat tukajšnjega okrožnega sodišča. Ker je manjkala ena glavnih prič, se je razprava nadaljevala 6. oktobra in končala z obsodbo Slavka Pintarja. Ker je bil ob času izvršenega dejanja star komaj 19 let, je bil obsojen le na 18 let ječe ter na izgubo častnih državljanskih pravic za vedno. Njegov zagovornik, novomeški odvetnik dr. Furlan, je vložil prošnjo za revizijo procesa in tako je prišel Pintar letos 23. februarja že tretjič pred sodnike. Ponovno je bil spoznan krivim zločina razbojništva ter bil obsojen na 17 let in tri mesece robije in 700 Din. Od te kazni so se mu odšteli trije meseci robije in 700 Din ter preiskovalni zapor od lanskega junija dalje. Poravnati pa bo moral stroške kazenskega postopanja ter plačati umorjenčevi vdovi za izgubo moža in oporo 25.000 Din, za njena dva otroka pa po 150 Din mesečno od umora dalje do polnoletnosti ter pogrebne stroške za pokojnim Rajerjem.

Pintar se je tudi tedaj pritožil proti obsodbi in njegova dva zagovornika dr. Furlan in dr. Vasić sta ponovno vložila prošnjo za revizijo procesa, kar pa je stol sedmorice zdaj zavrnil in obsodbo potrdil ter s tem zapečatil Pintarjevo usodo.

Razbojniški napad na delavca

S kolom po glavi.

Ljubična, 13. maja.

K. Ž., delavec v kamnolomu, se je te dni s svojo ženo na večer od gospodarja kamnoloma vračal domov in bil od neznanih moških iz zasede napaden.

Bila je temna noč, zato sta si svetila zakonca z lučjo. Pot ju je peljala ravno pod bregom hriba, ko je začelo na njiju trčati debelo kamenje in je bil le srečen slučaj, da ju ni nič zadelo. Da pa se izogneta ponovnemu deževju kamenja, sta potem, ko sta upihnila luč, ubrala drugo stransko pot. Toda komaj sta napravila par korakov, že jima zastavijo pot štiri črne sence, ki so se utrnile z goščave, kot bi jih sam bognasvaruj tja postavil. Nista še utegnila bežati, že je eden banditov z ostrim kolom podrl njenega moža na tla, kjer je nezavesten obležal v mlaki krvi.

Na vpitje žene so banditi pobegnili. Izgubili so se v gozdu, potem ko so še parkrat ustrelili z revolverji v zrak. Moža so le s težavo spravili k zavesti in mu je nudil prvo pomoč zdravnik.

Sport

Državno prvenstvo.

Gradjanski : Hašk 2:0 (0:3).

V prvem polčasu krasna igra, se je pretvorila po odmoru v surovo. Hašk je bil boljši pred-Gradjanski po odmoru. Oba gola je zabil Velimirović, drugega iz off-sida, kar je sodnik prezrl.

Sodil je g. Kujundžić. 6000 gledalcev. Hašk je nastopil z izjemo Starca in Cindrića, katerih mesti sta zasedla Zlatoper oz. Wolf v isti postavi kot v Ljubljani.

Stanje I. lige:

Concordia	2	1	1	0	4:3	3
Gradjanski	1	1	0	0	2:0	2
Primorje	1	1	0	0	5:3	2
Hašk	3	0	1	2	4:8	1
Ilirija	1	0	0	1	2:3	0
Hajduk	—	—	—	—	—	—

Jutri se prvenstvo nadaljuje:

1. liga: Gradjanski : Primorje v Zagrebu;

2. liga: BSK : Jug v Beogradu, Slavija : : Sašk v Sarajevu;

3. liga: PSK : Mačva v Pančevu, Vojvodina : : Obilić v Novem Sadu, Gradjanski : Bačka v Osjeku, Sand : Slavija v Subotici.

Ilirija v Celovcu.

Na praznik je igralo kombinirano moštvo Ilirije v Celovcu proti KAC. Rezultat 1:1 (0:1). Gol za domače je padel iz 11 m. Ilirija je nastopila v postavi: Kervina—Unterreiter, Moljk—Pogačnik, Lombar, Šaus—Ice, Sandi, Košak, Žitnik, Rihtar. Izvrstna je bila ožja obramba. Napad je lepo kombiniral.

Juniorski meeting Primorja.

Primorje je na praznik otvorilo lahkoatletsko sezono z juniorskim meetingom. Sodelovali so juniorji prireditelja in nekaj Ilirijanov. Nekateri rezultati so bili prav dobri.

100 m: Kovačič (P) 11'8, **krogla 5 kg:** Černetič (P) 12'39 m, **skok v daljino:** Černetič 557 cm, **1000 m:** Ogrin (P) 2:53'6, **troskok:** Raič (P) 11'73 m, **disk 1'5 kg:** Černetič 36 m, **skok v višino:** Raić 145 cm, **200 m:** Kovačič 25'1, **4 × × 100 m:** Primorje II 51'3.

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: Korotan : Reka 3:1 (2:0), Grafika : Ilirija II 5:2.

Maribor: Maribor : Rapid (Celovec) 3:0 in 4:2.

Celje: Celje : Slovan (Ljubljana) 4:4.

Litija: S. K. Litija : Javornik 5:3.

Gradec: Gradec : Zagreb 7:2.

Dunaj: Rapid : Židenice (Brno) 6:2

Pariz: Francija : Anglija 5:2!

Mariborski sport.

ISSK Maribor : SK Rapid (Celovec) 4:0 (2:0).

Na igrišču ISSK Maribora se je danes vršila revanžna tekma ISSK Maribora s celovškim Rapidom, ki pa je bila pri stanju 4:0 za domačine prekinjena, ker so gostje v 14 minuti drugega polčasa igrišče zapustili. — Gosti so predvajali skrajno surovo igro, in je bil sodnik dr. Planinšek primoran v 12 minuti drugega polčasa izključiti dva igralca vsled stalnih ugovarjanj, pri čemur so se gosti posluževali ne samo nesportnih, temveč tudi skrajno žaljivih opazk. V 14 minuti je pa moral sredi opasnega naskakovanja zapustiti še tretji igralec, in to kapetan gostov, ki je potem svoje moštvo pozval k odstopu. Skrajno nedisciplino gostov je navzoča publika glasno obsojala, zlasti ker so se tudi slišale besede »Windischer Hund« itd. Incident bo sigurno imel za posledico, da se sportni odnošaji do Avstrije tako dolgo prekinejo, dokler slovenski nogometaši ne dobijo zadoščenja.

Ostale nogometne tekme.

ISSK Maribor rez. : SK Svoboda kombinirana 3:1 (3:0).

ISSK Maribor I. mlad. : SK Rapid I. mlad 5:0 (3:0).

ISSK Maribor II. mlad. : SK Železničar II mlad. 2:2 (0:2).

Lahkoatletski miting S. K. Ilirije.

Jutri popoldne ob 14'30 bo na igrišču SK Ilirije zanimiv lahko-atletski miting, na katerem bodo startali najbolji lahko-atleti Slovenije, pridružili se jim pa bodo tudi zagrebški atleti, med njimi odlični atlet jugoslovanski reprezentant Kallay Levin in srednjeprogaš Karl Kumer. Ker ni jutri nobene druge sportne prireditve, upamo, da se bo odzvala vsa naša sportna publika in posetila prireditev v čim večjem obsegu.

SK Ilirija (lahko-atletska sekcija). Zaradi lahkoatletskega mitinga naj bodo v nedeljo ob 14. sigurno na igrišču sledeči gg.: Baltesar, Mahkovec, prof. Čop, Kos, Kosec, Miklavčič, Gnidovec, Betetto, Pevalek, Bradač, prof. Ančik, Oblak

Krmljenje delovne živine

Vir energije ni le ta ali oni krmni sestavni del, temveč je vsa prebavljiva krma in tudi živalsko telo samo, čigar razkroj v celicah ustvarja delazmožnost. Mišično moč daje torej živali dvoje: krma in telo samo. Energijo, moč pa črpa žival vedno iz obeh in sicer v normalnih pogojih (zdrava, zadostno krmljena žival pri nepretežkem delu): iz krmnih ogljikovih hidratov (škrob, sladkor, celuloza), ki so najcenejši in ki jih je v krmi daleko največ in iz mašč in iz sladkorja — glikogena — ki je nabran v živalskem telesu, največ v mišicah.

Če pa zahtevamo od živali tako težko delo, da je zanj treba več energije, kakor je dobiva žival iz krme in iz glikogena, tedaj se razkraja za kritje te energije mast, ki je v živalskem telesu. Šele ko je mast izrabljena do gotove meje, se razkrajajo tudi beljakovine. Po naziranju živilskih strokovnjakov se razkraja v živalskem organizmu med delom prav toliko beljakovin kakor v miru. Zato ni treba, da ima krma, ki jo dajemo delovni živini, mnogo dragih beljakovin, ker te snovi sploh ne prihajajo v poštev kot viri za energijo. Razmerje med beljakovinami v krmi in ostalimi prebavljivimi krmnimi sestavinami pade lahko na 1:7 do 1:10 (po vrsti živali; glej pozneje). Le pri zelo napornem delu in pri mladi še rastoči živini, ki rabi mnogo beljakovin za zgradbo svojega razvijajočega se telesa, naj bo to razmerje ca. 1:6.

Mišično delo povzroča lahko, da se za dalj časa nabere več mesa v živali (pojačenje muskulature). Tudi na ta mesni narastek se je treba ozirati pri izberi krme; saj si gradi živalsko telo meso le iz krmnih beljakovin. Ta pojačena »nova« muskulatura ostane v živali le toliko časa, dokler so dani pogoji zanjo, t. j. delo in zadostna krma.

Krma delovne živine naj bo koncentrirana, nikakor pa ne preobsežna (t. j. malo dobre in ne mnogo slabe krme). Preobsežna krma obteži prebavne organe, kar zmanjša živali veselje do dela in s tem tudi njegov uspeh. Prevodena krma ni priporočljiva, ker se živali potem preveč pote. Živali se naj tik po krmljenju odpočijejo in sicer v vročem letnem času dlje kot v hladnih dneh.

Če opravlja žival dalj časa isto delo, se polagoma zmanjšuje energija, ki je potrebna za premaganje tega napora. Z vajo doseči veliko delo s kar najmanj energije je cilj »treniranja«. Vendar gre tudi treniranje le do gotove meje. Če je delo pretežko ali utrujenost prevelika, nastopajo lahko težke muskulaturne poškodbe, posebno če je trajalo tako nesmotreno delo dalj časa. Take obolelosti zovemo pri sportu »pretreniranost«, pri delovni živini pa »predelanost«.

Za delo izbiraj vedno take živali, ki rade jedo. Take živali rabijo, če so maksimalno krmljene, malo hrane zase in se je zato mnogo lahko pretvori v delo, s čimer postaja delo cenejše.

Gospodarske vesti

× **Gospodarski adresar kraljevine Jugoslavije.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je izdal v lastni založbi »Privredni adresar«, in to v srbohrvaščini (latinici in cirilici), francoščini, nemščini in angleščini. Adresar je razdeljen po posameznih gospodarskih panogah v glavnem v pet poglavij: I. Industrija; 2. Izvoz; 3. Uvoz; 4. Denarni zavodi; 5. Pomožna trgovska podjetja (borzni mešetarji, carinska posredništva, oglasni in reklamni zavodi, stalne razstave, spedicijska podjetja, paroplovne družbe, podjetja za posojevanje specijelnih železniških vagonov, pomorske agenture, posredništva za promet z nepremičninami, potovalne pisarne); 6. Dodatek, ki vsebuje popis gospodarskih ustanov in organizacij, razsodišča, gospodarski tisk in inozemska zastopstva v naši državi. Adresar je tudi opremljen s stvarnim kazalom na štirih straneh. Adresar je tiskan na 400 straneh velikega kvart formata. Cena za Jugoslavijo **100·— dinarjev** za komad. Poštno povzetje plača naročnik; dobi se pri vseh trgovskih Zbornicah, kakor tudi direktno pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, Beograd, Njegoševa 5. Adresar bo posebno dobrodošel vsem našim pridobitnim krogom, posebno še ker je izdelan z vso preciznostjo in daleko nadkriljuje vso slično literaturo, ki je do sedaj izhajala po privatni inicijativi.

× **Prodaja lesa in drv. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 26. maja t. l. ponudbe glede prodaje lesa in drv. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).**

× **Oddaja zakupa buffeta na postaji Vardište se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 28. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.** (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

× **Anglija prebolela gospodarsko krizo.** Znani angleški ekonomist Sir Walter Layton je dejal, da je Anglija zelo dobro prebolela svetovno gospodarsko krizo, dasi je v veliki meri odvisna od tržišč, ki so bila težko prizadeta. Navedel je nekaj podatkov, ki kažejo, da se je trgovina v Angliji manj zmanjšala, kot v Nemčiji ali Združenih državah. Ako se vzame leto 1928. kot merilo je padla angleška trgovina za 8·2%, nemška za 16% in ameriška za 18%.

Dobave.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. maja t. l. ponudbe glede dobave 250 pol rujave lepenke, raznih pisarniških potrebščin (karbon-papir, indigo-papir, sponke, lepilo, črnilo, beležnice, notesi, peresa, risalni žebljički itd.), 2 umivalnih garnitur, raznih predmetov za sobe (zavese, preproge, blazine, brisače itd.) ter glede dobave 100 m cevi iz kovanega železa; do 26. maja t. l. glede dobave 14 komadov primažev, 5 ščipalnih klešč, 150 komadov Staufferjevih mazalic, 10 plošč rebraste pločevine in 200 komadov žagic za kovine, glede dobave strokovnih knjig ter glede dobave žimnic; do 1. junija t. l. glede dobave pohištva in 900 m plinovih cevi.

Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 20. maja t. l. ponudbe glede dobave pločevine; do 31. maja t. l. glede dobave 2700 kg kave in 6000 kg masti.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 21. maja t. l. ponudbe glede dobave 150 m³ hrastovega jamskega lesa, 200 komadov usnjatih bičev za konje, 200 komadov konjskih vpreg in 50 komadov sirkovih metel; do 28. maja t. l. pa glede dobve 4 konj.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 21. maja t. l. ponudbe glede dobave 100 zavitkov vijakov za spajanje jermen in 300 kg kita za okna.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 26. maja t. l .ponudbe glede dobave 9 komadov transmisijskih krogličnih ležajev.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 28. maja t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg bencina in 200 m jeklenih vrvi.

III. pomorska obalska komanda v Boki Kotorski sprejema do 30. maja t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg parafinskih sveč, 1000 m ploščatega stenja in 15.000 škatljic vžigalic.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. maja t. l. ponudbe glede dobave 100.000 kg portland-cementa. (Predmetni pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 1. junija t. l. ponudbe glede dobave 90 tisoč kg portland-cementa.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 2. junija t. l. ponudbe glede dobave 3 štedilnih vodnjakov.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. maja t. l. ponudbe glede dobave 10 kg jeklene žice in 200 q žganega apna; do 26. maja t. l. glede dobave 100 m² heraklita in 8 komadov revilnega orodja; do 1. junija t. l. pa glede dobave razne železnine. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 18. maja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov rudarskih sekir. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 21. maja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg bencina. — Direkcija državnega rudnika Bukinje sprejema do 30. maja t. l. ponudbe glede dobave 1000 metrov telefonskega kabla.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarne Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Borzna poročila

dne 15. maja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 15. maja. Amsterdam 22·82, Berlin 13·5225—13·5525, Bruselj 7·9059, Budimpešta 9·9114, Curih 1093·50—1096·50, Dunaj 7·9731—8·0031, London 275·90—276·70, Newyork 56·71, Pariz 222·34, Praga 167·85—168·65, Trst 297·28 do 297·43.

Zagreb, 15. maja. Amsterdam 22·82, Dunaj 797·31—800·31, Berlin 13·5225—13·5525, Bruselj 790·59 bl., Budimpešta 989·64—992·64, London 275·90—276·70, Milan 296·325—298·325, Newyork kabel 56·61—56·81, Pariz 221·328—223·328, Praga 167·85—168·65, Curih 1093·50—1097·50, Stockholm 15·32.

Beograd, 15. maja. Berlin 13·5225—13·5525, Bruselj 789·09—792·09, Budimpešta 989·64 do 992·64, Dunaj 797·31—800·31, London 275·96 do 276·76, Milan 296·80—298·80, Newyork 56·61 do 56·81, Pariz 221·34—223·34, Praga 167·85—168·65 Curih 1093·50—1096·50.

Dunaj, 15. maja. Amsterdam 285·72, Atene 9·225, Beograd 12·525, Berlin 169·47, Bruselj 98·97, Budimpešta 124, Bukarešta 4·2325, London 34·59, Madrid 71·80, Milan 37·245, Newyork 711·20, Pariz 27·845, Praga 21·0713, Sofija 5·1530, Stockholm 190·65, Kopenhagen 190·25, Varšava 79·67, Curih 137·09.

Curih, 15. maja. Beograd 9·1340, Pariz 20·305, London 25·2275, Newyork 518·825, Bruselj 72·20, Milan 27·16, Madrid 51·75, Amsterdam 208·40, Berlin 123·60, Dunaj 72·95, Sofija 3·76, Praga 15·37, Varšava 58·175, Budimpešta 90·50.

Vrednostni papirji

Zagreb, 15. maja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 87—88, voj. škoda ar. 424·75—426 (425), kasa 424·25 d., junij 424—425·50, dec. 425·50 do 426·50, 4% agr. obv. 51—53·50, 7% Bler. arang. 82·25—82·75, 82, kasa 82·25—82·50, 8% Bler. 92·25—92·75, 92·25, 7% pos. hipot. b. 84·50 do 85·50, 85, Begluške 66—67, 67·25. — Banke: Hrvatska 50—60, Prašteđiona 935 d., Jug. Union 174—176, Jugo 73—74, Srbska 187 n., Ljubelj. kred. 120—122, Medjunarodna 67 d., Narodna 7800—7840. — Industrije: Šećerana Osijek 280—285, Trboveljska 290—292, Slavonija 200 do 205, Vevče 120 d., Isis 45, Jadr. 480, Oceanija —, Drava 128—132, Dubrovačka 340—345, Drava 236, Guttmann 128, Narodna šumarska 25, Danica 80—85.

Beograd, 15. maja. 7% inv. pos. 88, 7% Blaire 82·50, 8% Blaire 93, 7% pos. hipot. b. 84·50—85, 4% agr. obv. 51·50—52, 6% begl. obv. 67·25, vojna škoda 424·50—425, Narodna banka 7840.

Dunaj, 15. maja. Bankverein 15·20, Kreditni zavod 25, Dunav-Sava-Adria 13·45, Prioritete 93, Trbovlje 34·50, Leykam 2·80.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, brez promela.

Novi Sad, 15. maja. Pšenica: 79/80 kg srednjebačka, bačka okolica, Novi Sad 195 do 200, srednjebačka, bačka okolica Sombor 185 do 190, bačka, potiska, šlep 202·50—207·50, gornjebau. in ban., Bega šlep 200—205, srem. slav. 78 kg 180—185, srem., slav. okolica Indjija, 78 kg 185—190, sr. slav., 77/78 kg 167·50—170. Koruza: bačka, sremska 102·50—105, bačka, sremska, ladja Dunav, Sava 107·50—110. — Moka: bačka 0 in 00 280—300, št. 2 250—255, št. 5 235—250, št. 6 210—220, št. 7 175—190, št. 8 130—135. Promet: koruza 32 vagonov, pšenica 63 vagonov. Tendenca: čvrsta. Vse ostalo brez izpremembe.

Sombor, 15. maja. Pšenica: bačka, pot., šlep, 80 kg 202·50—207·50, bačka, okolica Sombor, 78/79 kg 180—185, gornjebačka, 79/80 kg 197—202·50, srem., slav., 78 kg 175—180. — Koruza: bačka 102—105, bačka za maj 102 do 104, bačka, Dunav šlep 105—107. — Moka: bačka 0g in 0gg 260—270, št. 2 230—240, št. 5 210—220, št. 6 200—210. Tendenca: neizpremenjena. Promet: skupno 85 in pol vagona.

Budimpešta, 15. maja. Tendenca: za pšenico mirna, ostalo: prijazna. Promet: omejen. Pšenica: maj 15·33—15·37 (15·34—15·35), junij 15·18—15·23 (15·23—15·24). — Rž: maj 15·40 do 15·70 (15·20—15·30). — Koruza: maj 14·36—14·60 (14·57—14·60), julij 14·36—14·60 (14·57—14·60).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca: mlačna, promet: 5 vagonov hrastovega lesa.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 468
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Foto aparati
foto potrebščine
Kosmetika
Drogerija
Hermes
Ljubljana
Miklošičeva c. št. 30

Fotomeyer
Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Okrajne zastopnike
za vse sreze sprejmemo, sposobne tudi proti fiksni plači. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na „UNION", zavarovalna družba, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III. 1222

Logarska dolina
Naročajte pismeno ali telefonično odprti avto za 22 oseb, ki je na razpolago za vožnjo pri Urh Pavlu, Solčava. 1254

Birmanska darila
po nizkih cenah
Danijel Zupanc
zlatar
Ljubljana
Wolfova ulica štev. 6
1271

Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Kavarna
Restavracija
Klet
„Zvezda"
Dnevno koncert
lastnik Fr. in Roza Krapeš, vulgo „Ziveli"
Ljubljana
762

Radio

Ljubljana, sobota, 16. maja. 11.45 Šolska ura: pravljice, ga. Gabrijelčičeva. 12.00 Slike iz narave. 12.15 Plošče (Slov. glasba — podporuji). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 18.00 Viktor Pirnat: Potovanje po Jugoslaviji. 18.30 Plošče. 19.00 Valek Kunaver: O Krasu. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20.00 Bogo Pleničar: Šah. 20.30 Bizet: Carmen (plošče). 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Harmonika igra g. Rakuša. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, nedelja, 17. maja. 9.30 Dr. Kovačič: Pravne norme, ki zadevajo našega kmeta. 10.00 Ferdo Jelenc: Knjigovodstvo za hotelirje. 10.30 Prenos službe božje z ljudskim petjem iz Št.Vida pri Stični. 11.00 Zvonenje. 11.10 Salonski kvintet. 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče. 15.30 Prenos koncerta Prosvetnega društva iz Št. Vida pri Stični. 20.00 Plošče. Tri predavanja o panevropski ligi: 20.30 Beograjska postaja, govori g. dr. Ninčić; 20.45 Zagrebška postaja, govori g. dr. Vrbanić; 21.00 Ljubljanska postaja, govori g. dr. Gosar. 21.15 Samospevi Marjana Rusa. 22.20 Časovna napoved in poročila. 22.15 Prenos z Bleda. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 16. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.35 Poročila. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Beograd, opera.

Zagreb, nedelja, 17. maja. 11.30 Dopoldanski koncert. 12.30 Kuhinja. 17.00 Komorna glasba (kvartet). 18.45 Panevropski dan: 18.45 Beethoven: IX. Simfonija IV. stavek. 19.00 Beograd: govori min dr. M. Ninčić. 19.15 Govor zastopnika panevropske unije. 19.30 Ljubljana. 20.30 Klavirski koncert (Zdenka Pasber, Dunaj). 21.50 Novice. 22.00 Večerna glasba radio orkestra.

Beograd, sobota, 16. maja. 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Odlomki iz »Koštane«. 18.00 Sokol. 19.30 Predavanje. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Prenos koncerta iz Subotice. 22.30 Novice. 22.50 Po Evropi.

Beograd, nedelja, 17. maja. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedelstvo. 11.00 Plošče. 12.30 Jugoslovanski koncert radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Delavska ura. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Plošče. 19.30 Predavanje. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Predavanje. 21.00 »Prijatelji«, drama. 21.45 Novice. 22.05 Plošče. 22.30 Koncert balalajk.

Praga, sobota, 16. maja. 19.05 Plošče. 19.15 Brno. 20.00 Komični prizori — kabaret. 22.30 Moravska Ostrava.

†

MESTNA OBČINA LJUBLJANA sporoča narodni javnosti, da je v njenem zavetišču dne 14. t. m. ob 21. uri preminul gospod

Aleksander Toman

sobojevnik vojvode Petra Mrkonjića v Bos. vstaji v letih 1875-76, odlikovan po državi z dekretom kot nacionalni delavec

Blagopokojnega jugoslovanskega rodoljuba pokoplje naša občina v soboto, dne 16. t. m. ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice hiralnice na Vidovdanski cesti.

Vabimo vsakogar, da izkaže staremu poborniku našega narodnega pokreta poslednjo čast.

V Ljubljani, dne 15. maja 1931.

POZOR!
Najnovejša brzolikalnica!!!
124
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril v ponedeljek, dne 11. maja 1931 najmodernejšo brzolikalnico za likanje raznovrstnih oblek. — Posedujem v to svrho najmodernejši amerikanski univerzalni stroj, s katerim zlikam in očistim obleko v najkrajšem času. Na željo stranke se obleka tudi prekroji ali obrne. — Poleg tega priporočam svoj prvovrstni modni atelje po zelo solidnih cenah.
JOSIP BOC, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6

Prostovoljna javna dražba v Št. Vidu nad Ljubljano

V nedeljo, 17. maja ob 13. uri se bode nadaljevala dražba in se bo med drugim prodalo

16 stavbnih parcel

v izmeri od 600 do 800 m², ki ležijo ob Škofovih zavodih. Kupnina je plačljiva v obrokih. Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisanem sodišču soba št. 37.

Pričetek dražbe ob 13. uri pri hiši št. 17 — Cirman vulgo Lovrenc v Št. Vidu poleg cerkve.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 15. maja 1931. 1276